

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย

นางสาวชติตา แควกลาง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2552

**FACTORS AFFECTING THE PERFORMANCE OF
INSURANCE BUSINESS**

Chalita Keawklang

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Management
Suranaree University of Technology
Academic Year 2009**

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

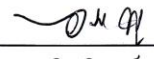
(ผศ. ดร.กาญจนา สุกตน์ศิริกุล)

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร.ชัยภูมิ คอนขวา)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

(ผศ. ดร.อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์)

กรรมการ

(ศ. ดร.ชูกิจ ลิมปิจำงงค์)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

(อ. ดร.พิรศักดิ์ สิริโยธิน)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

ชลิตา แควกลาง : ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย

(FACTORS AFFECTING THE PERFORMANCE OF INSURANCE BUSINESS.)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญกมล ดอนขวา, 104 หน้า.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ทั่วไปของธุรกิจ เปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตกับกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย และทำการศึกษถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย มีรูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิของธุรกิจประกันภัย ที่รวบรวมได้จากงบการเงินรายปี ในช่วงระยะเวลา ปี พ.ศ. 2546-2550 ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ โดยใช้ค่าอัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณได้จากงบการเงิน เป็นตัวแปรอิสระในการสร้างแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุ

ผลการศึกษา พบว่าธุรกิจประกันภัยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก (ร้อยละ 61.7) ธุรกิจประกันภัยส่วนใหญ่มีรายได้รวมน้อยกว่า 2,000,000,000 บาท (ร้อยละ 79.8) มีสินทรัพย์รวมน้อยกว่า 7,900,000,000 บาท (ร้อยละ 88.3) ซึ่งผลประกอบการของธุรกิจอยู่ในช่วงกำไรสุทธิน้อยกว่า 200,000,000 บาท (ร้อยละ 51.1) และอยู่ในช่วงขาดทุนสุทธิน้อยกว่า 50,000,000 บาท (ร้อยละ 23.3) เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตกับกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย พบว่าอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตที่ดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย เฉพาะใน 6 อัตราส่วนทางการเงินเท่านั้น ได้แก่ อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ Policy Liability to Capital Fund อัตราการหมุนเบี้ยประกันค้างรับ และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย พบว่าธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (0.810) และอัตราการจ่ายเงินปันผล (0.354) ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานธุรกิจประกันวินาศภัย ได้แก่ Policy Liability to Capital Fund (2.678) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (1.370) และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ (0.755) สำหรับธุรกิจขนาดเล็กมีอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต ได้แก่ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน (0.236) อัตราการจ่ายเงินปันผล (0.643) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (0.788) และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ (0.603) ส่วนอัตราการหมุนของสินทรัพย์ (0.676) และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (0.207) จะมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย สำหรับธุรกิจขนาดกลางมีอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของ

ธุรกิจประกันชีวิต ได้แก่ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (0.989) เท่านั้น ส่วนอัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน (0.304) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (0.698) และ Policy Liability to Capital Fund (0.441) จะมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย ในด้านของธุรกิจขนาดใหญ่ นั้นมีอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต ได้แก่ อัตรากำไรสุทธิ (0.890) เท่านั้น ส่วน Policy Liability to Capital Fund (1.643) และอัตราการหมุนของสินทรัพย์ (0.899) จะมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย จึงสรุปได้ว่าประเภท และขนาดของธุรกิจที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานแตกต่างกัน

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา พิจิตา นนทกลาง
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๐ ๐

CHALITA KEAWKLANG : FACTORS AFFECTING THE
PERFORMANCE OF INSURANCE BUSINESS. THESIS ADVISOR :
ASSOC. PROF. KWUNKAMOL DONKWA, Ph.D., 104 PP.

PERFORMANCE / INSURANCE BUSINESS

This study was aimed to study the general situation of business, to compare the financial ratios between life insurance business and non-life insurance business, and to study the factors which affected the performance of insurance business. This was a quantitative research study. The data were collected from secondary sources of insurance business which were collected from annual financial statement from 2003 to 2007 and which were registered as juristic person at Department of Business Development, Ministry of Commerce. The data were analyzed using statistics to find out Pearson's correlation and through multiple regression analysis by using financial ratio which was calculated from financial statement as independent variable to create a simulation of multiple regression.

The study results showed that the majority of insurance business was small-scaled business (61.7 percent). The total income earned by the majority was less than 2,000,000,000 Baht (79.8 percent). The total assets were less than 7,900,000,000 Baht (88.3 percent). The financial records showed the net profit of less than 200,000,000 Baht (51.1 percent) and the net loss of less than 50,000,000 Baht (23.3 percent). When financial ratios between life insurance business and non-life insurance business were compared, it was found that financial ratio of life insurance business was better than non-life insurance business for 6 ratios as follow: Net Premium, Return on Assets,

Total Assets Turnover, Policy Liability to Capital Fund, Current on Premium, and Debt-to-Equity Ratio.

As for the study on the factors which affected the performance of insurance business, it was found that the performance of life insurance business were affected by the following financial ratios: Return on Investment (0.810) and Dividend Payout (0.354). The factors which affected the performance of non-life insurance business were Policy Liability to Capital Fund (2.678), Debt-to-Equity Ratio (1.370), and Provision-to-Assets Ratio (0.755). For small-scaled business, the financial ratios which affected the performance of life insurance business were Expense Ratio (0.236), Dividend Payout (0.643), Return on Investment (0.788) and Provision-to-Assets Ratio (0.603). As for Total Assets Turnover (0.676) and Return on Assets (0.207), they affected the performance of non-life insurance business. For middle-scaled business, the financial ratio which affected the performance of life insurance business was Total Assets Turnover (0.989) only. As for Loss Ratio (0.304), Return on Assets (0.698) and Policy Liability to Capital Fund (0.441), they affected the performance of non-life insurance business. For large-scaled business, the financial ratio which affected the performance of life insurance business was Net Profit (0.890) only. As for Policy Liability to Capital Fund (1.643) and Total Assets Turnover (0.899), they affected the performance of non-life insurance business. It could be concluded that the difference between the type and the size of business affected the performance differently.

School of Management Technology

Academic Year 2009

Student's Signature C. Keawklang

Advisor's Signature K. Donkwa

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาช่วยเหลือ และการเอาใจใส่ด้วยความเต็มใจอย่างดียิ่งจาก รศ. ดร. ขวัญกมล คอนขวา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และข้อคิดเห็นต่างๆ ด้วยความยินดี และเอาใจใส่ อีกทั้งยังเป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ. ดร. กาญจนา สุคันธศิริกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผศ. ดร. อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำในการปรับปรุง แก้ไขที่มีประโยชน์ และทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้เงินทุนอุดหนุนในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการทุกท่าน ที่ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น และประสบการณ์ต่างๆ ที่มีประโยชน์ต่อผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบุพการีคุณพ่อเมืองและคุณแม่ศิริณัฐ แควกกลาง ที่เป็นผู้อบรมเลี้ยงดู คอยส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจแก่ ผู้วิจัยเสมอมา ตลอดจนขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมเรียนระดับปริญญาโทที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจเสมอมา

ชลิตา แควกกลาง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ (ภาษาไทย).....	ก
บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ).....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	8
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.6 คำอธิบายศัพท์.....	9
2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 แนวคิดทฤษฎี.....	11
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
3.1 วิธีการวิจัย.....	41
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
3.3 ตัวแปรที่ทำการวิจัย.....	42
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4.1 ลักษณะทั่วไปของธุรกิจประกันภัย.....	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2 อัตราส่วนทางการเงิน.....	51
4.3 ผลการทดสอบสมมุติฐาน.....	63
4.4 การอภิปรายผล.....	80
5 สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ.....	87
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	87
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	94
รายการอ้างอิง.....	96
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	100
ภาคผนวก ข. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงิน ที่มีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย.....	101
ประวัติผู้เขียน.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 มูลค่าเบี่ยประกันภัยรับสุทธิของธุรกิจประกันชีวิต.....	3
1.2 มูลค่าเบี่ยประกันของธุรกิจประกันวินาศภัย.....	4
1.3 อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจประกันภัย.....	4
2.1 สรุปสูตรอัตราส่วนทางการเงิน.....	20
4.1 จำนวนของธุรกิจประกันภัยจำแนกตามกลุ่มประเภท ธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัย.....	47
4.2 จำนวนของธุรกิจประกันภัยจำแนกตามขนาดของธุรกิจ.....	48
4.3 จำนวนของธุรกิจประกันภัยจำแนกตามรายได้รวม สินทรัพย์รวม และกำไรสุทธิ.....	48
4.4 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่อง.....	51
4.5 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร.....	52
4.6 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน.....	57
4.7 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์หนี้โยบายทางการเงิน.....	59
4.8 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต และกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีค่ามากกว่าถือว่าดีกว่า.....	64
4.9 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต และกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีค่าน้อยกว่าถือว่าดีกว่า.....	67
4.10 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบ ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต.....	69
4.11 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบ ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย.....	70
4.12 สรุปผลการทดสอบสมมุติฐานของประเภทธุรกิจที่มีผลกระทบต่อการ ดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย.....	72
4.13 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบ ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็ก.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบ ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดเล็ก.....	74
4.15 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบ ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลาง.....	75
4.16 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบ ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง.....	76
4.17 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบ ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดใหญ่.....	77
4.18 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบ ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่.....	78
4.19 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของขนาดธุรกิจที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน ของธุรกิจประกันภัย.....	79

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	40

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศอังกฤษเป็นต้นกำเนิดของการประกันภัย เริ่มจากการประกันภัยทางทะเล จนกระทั่งขยายตัวเป็นธุรกิจข้ามชาติ โดยมีการประกันภัยในรูปแบบต่าง ๆ มากมายทั่วโลก ได้แก่ การประกันภัยทางทะเล อคคีภัย การประกันความเสียหายอันเกิดจากรถยนต์ การประกันภัยการขนส่ง และการประกันชีวิต ในปี พ.ศ.2485 บริษัท ในประเทศไทยที่ดำเนินธุรกิจ ประกันภัยในประเภทประกันชีวิตเป็นบริษัทแรก คือ บริษัทไทยประกันชีวิต และบริษัทไทยเศรษฐกิจประกันภัย ต่อมา มีการเปิดเพิ่มขึ้นอีก 10 บริษัท ในปี พ.ศ.2510 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติ ประกันชีวิตและพระราชบัญญัติประกันวินาศภัยเป็นครั้งแรก (สุรเทพ โลหิตกุล, บรรณาธิการ, 2542) ธุรกิจประกันชีวิต เป็น ธุรกิจเพื่อช่วยจ่ายเงินให้กับผู้ประสบภัยอันเกิดจากการตาย การสูญเสียอวัยวะ การทุพพลภาพ การเจ็บป่วย หรือการไม่มีรายได้ในยามแก่ชรา โดยบริษัทประกันชีวิตจะทำหน้าที่เป็น คนกลาง ในการเก็บรวบรวมเงินแล้วนำไปจ่ายแก่ผู้ ที่ทำประกันชีวิตที่ได้ประสบภัย การประกันชีวิต ได้แก่ ประกันภัยอุบัติเหตุ โดยจะชดเชยค่าเสียหายในกรณี ผู้เอาประกันภัยประสบอุบัติเหตุ เกิดการสูญเสียอวัยวะ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต นอกจากนี้ยังมี การประกันสุขภาพ โดยการจ่ายค่าชดเชยที่เกิดขึ้นจากการรักษาพยาบาล ไม่ว่าจะเกิดการเจ็บป่วยจากโรคร้าย หรือการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ส่วนธุรกิจประกันวินาศภัย เป็นธุรกิจที่ประกันความเสียหายอันเกิดจากรถยนต์ อคคีภัย การ ประกันภัยทางทะเลและขนส่ง และ การประกันภัยเบ็ดเตล็ด ได้แก่ การประกันภัย เนื่องจากถูก โจรกรรม และการประกันอุบัติเหตุเอื้ออาทร เป็นต้น ซึ่งจะชดเชยค่าเสียหายเมื่อเกิดความเสียหายแก่สิ่งที่มีผู้เอาประกัน ได้ตกลงทำสัญญาไว้ เช่น เกิดอุบัติเหตุทางถนน หรือรถยนต์ได้รับความเสียหายบริษัทก็จะชดเชยค่าเสียหายในการดูแล ซ่อมแซมรถยนต์ให้กับผู้เอาประกันภัย (เทเวศประกันภัย, ออนไลน์, 2551) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทั้ง 2 ธุรกิจนี้มีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน คือ ธุรกิจประกันชีวิต เป็น ธุรกิจที่ช่วยเหลือในด้านการประกันอุบัติเหตุ และการประกันชีวิต ส่วนธุรกิจประกันวินาศภัย เป็น ธุรกิจที่รับประกันความเสียหายแก่รถยนต์ การประกันอคคีภัย การประกันทางทะเลและขนส่ง และการประกันเบ็ดเตล็ด ธุรกิจประกันภัยมีความสำคัญต่อบุคคล ครอบครัว และธุรกิจการค้าการลงทุน ในด้านการคุ้มครองดูแล สร้างหลักประกัน สร้างความมั่นคง ช่วยบรรเทาความเดือดร้อน ช่วย

ประกันความเสียหายทางการเงินที่เกิดจากการเสี่ยงภัยในด้านต่างๆ ช่วยแบ่งเบาภาระงบประมาณของรัฐบาลในด้านสวัสดิการ รวมถึงการสงเคราะห์ประชาชนผู้ประสบภัย และธุรกิจประกันภัยยังเป็นสถาบันระดมเงินออมระยะยาวในรูปของเบี้ยประกันภัย เป็นแหล่งเงินออมที่สามารถนำไปลงทุนในธุรกิจอื่นๆ ได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งก่อให้เกิดรายได้ และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจ ช่วยให้เกิดการขยายตัว และการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สมาคมประกันชีวิตไทย, 2549)

จากตารางที่ 1.1 แสดงมูลค่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิของธุรกิจประกันชีวิต ตั้งแต่ปี พ.ศ.2546-2551 โดยแบ่งประเภทของเบี้ยประกันภัยออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ประเภทสามัญ ประเภทอุตสาหกรรม ประเภทกลุ่ม และการประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล โดยพบว่า มูลค่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิประเภทสามัญมีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546-2551 ทุกปี รองลงมาคือประเภทกลุ่ม ประเภทอุตสาหกรรม และการประกันภัยส่วนบุคคล โดยสัดส่วนดังกล่าวในปี พ.ศ. 2551 เท่ากับร้อยละ 83.79 10.20 4.19 และ 1.82 ตามลำดับ

สำหรับการประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคลนั้นเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2547 โดยมีมูลค่าไม่มากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับประกันภัยประเภทอื่น โดยในปี พ.ศ. 2547-2551 มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 1.59 1.65 1.90 1.83 และ 1.82 ของมูลค่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิของธุรกิจประกันชีวิตในแต่ละปีดังกล่าว

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวของธุรกิจประกันชีวิตในภาพรวมโดยศึกษาจากข้อมูลมูลค่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิของธุรกิจประกันชีวิต ในช่วงปี พ.ศ. 2546-2551 นั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยต่อปีร้อยละ 11.74 ซึ่งนับว่าเป็นอัตราการขยายตัวสูงมาก และจากความสำคัญของธุรกิจประกันภัยที่มีความสำคัญต่อบุคคล ครอบครัว ธุรกิจ และการลงทุน อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงทำให้ธุรกิจดังกล่าว เข้ามามีบทบาท และช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน ทั้งยังเป็นแหล่งเงินออมที่สามารถนำไปลงทุนในธุรกิจอื่นๆ ได้อีกด้วย

ตารางที่ 1.1 มูลค่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธของธุรกิจประกันชีวิต

หน่วย : 1,000 บาท

ปี พ.ศ. ประเภท	2546		2547		2548		2549		2550		2551	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
สามัญ (Ordinary)	115,670,488	88.99	127,828,438	86.84	140,020,185	85.83	143,555,823	84.76	167,579,935	84.80	182,011,081	83.79
อุตสาหกรรม (Industrial)	8,016,449	6.17	8,316,799	5.65	8,459,389	5.19	8,581,181	5.07	8,711,424	4.41	9,104,140	4.19
กลุ่ม (Group)	6,289,922	4.84	8,708,482	5.92	11,964,705	7.33	14,002,504	8.27	17,708,271	8.96	22,159,809	10.20
การประกันภัย อุบัติเหตุส่วนบุคคล	-	-	2,344,501	1.59	2,693,161	1.65	3,220,677	1.90	3,624,854	1.83	3,946,316	1.82
รวมทั้งสิ้น (Grand Total)	129,976,864	100	147,198,220	100	163,137,440	100	169,360,185	100	197,623,485	100	217,221,346	100
สัดส่วนการเพิ่ม (ลด) ร้อยละ	15.95		13.25		10.83		3.81		16.69		9.92	

ที่มา : กรมการประกันภัย (ออนไลน์, 2551)

ตารางที่ 1.2 มูลค่าเบี้ยประกันของธุรกิจประกันวินาศภัย

หน่วย : 1,000 บาท

ปี พ.ศ.	เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	อัตราการเพิ่ม (ลด) ร้อยละ
2545	42,482,411	8.79
2546	49,682,701	16.95
2547	57,336,034	15.40
2548	63,257,025	10.33
2549	72,001,794	13.82
2550	76,984,820	6.92
2551	80,962,778	5.13

ที่มา : กรมการประกันภัย (ออนไลน์, 2551)

จากตารางที่ 1.2 พบว่า มูลค่าเบี้ยประกันภัยรับ ในปี พ .ศ. 2545 มีอัตราการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 8.79 หรือโดยมีมูลค่าในปี พ.ศ. 2545 เท่ากับ 42,482,411,000 บาท และมีอัตราการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 5.13 หรือมีมูลค่า 80,962,778,000 บาท ในปี พ.ศ. 2551 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในปี พ .ศ. 2545 มีอัตราการเพิ่มสูงกว่า ปี พ.ศ. 2551 แต่ในปี พ.ศ. 2545 มีมูลค่าเบี้ยประกันภัยรับต่ำกว่า ปี พ.ศ. 2551 การที่เบี้ยประกันภัยรับสุทธิมีการเพิ่มขึ้นในแต่ละปีนั้น เนื่องจากประชาชนให้ความสำคัญและต้องการลดภาระค่าใช้จ่ายของตนเอง เพราะต้นทุนค่าซ่อม และอะไหล่รถยนต์มีราคา สูงขึ้น รวมถึงปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ จึงทำให้ประชาชนผลัดภาระค่าใช้จ่ายส่วนนี้ไปยังบริษัทที่รับทำประกันภัย

ตารางที่ 1.3 อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจประกันภัย

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ.	รายการ			
	ประกันชีวิต (Life Insurance)	ประกันวินาศภัย (Non-life Insurance)	รวม ธุรกิจประกันภัย (Insurance Business)	รายได้ประชาชาติ (Gross Domestic Product :GDP)
2542	11.02	-9.48	1.31	4.4
2543	20.94	6.17	14.70	4.8
2544	24.75	12.98	20.12	2.2
2545	22.41	13.87	19.27	5.3

ตารางที่ 1.3 อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจประกันภัย (ต่อ)

หน่วย : ร้อยละ

ปี พ.ศ.	รายการ			
	ประกันชีวิต (Life Insurance)	ประกันวินาศภัย (Non-life Insurance)	รวม ธุรกิจประกันภัย (Insurance Business)	รายได้ประชาชาติ (Gross Domestic Product :GDP)
2546	15.44	13.63	14.80	7
2547	13.47	11.42	12.76	6.2
2548	10.25	11.58	10.71	4.5
2549	8.00	10.00	8.69	5.0
2550	7.00	10.00	8.05	5.0

ที่มา : กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ (2550)

หมายเหตุ : ธุรกิจประกันภัย ประกอบด้วย 2 ธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัย

จากตาราง ที่ 1.3 พบว่า นับตั้งแต่ปี พ .ศ. 2542 เป็นต้นมา ธุรกิจประกันภัยทั้งประกันชีวิตและประกันวินาศภัยโดยภาพรวมมีอัตราการขยายตัวที่ดีขึ้น จนมาถึงปี พ .ศ. 2550 ธุรกิจประกันภัยมีอัตราการเจริญเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 8.05 โดยธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 7.00 และธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราการเจริญเติบโตอยู่ที่ร้อยละ 10.00 ขณะที่อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยอยู่ที่ร้อยละ 5.0 แสดงให้เห็นว่าธุรกิจประกันภัยของประเทศไทยในปีที่ผ่านมา มีอัตราการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและก้าวกระโดดเมื่อเทียบกับการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยโดยวัดจากอัตราการเจริญเติบโตของรายได้ประชาชาติ ซึ่งมีไม่เกินร้อยละ 7.00 ในช่วงปี พ.ศ. 2542-2550

ปัญหาที่ธุรกิจประกันภัยพบนั้น ได้แก่ ผลการดำเนินงานของธุรกิจขาดทุนอย่างต่อเนื่องในหลายบริษัท ผู้เอาประกันภัยยกเลิกการส่งเบี้ยประกันภัย ปัญหาการขาดสภาพคล่อง และปัญหา ขาดเงินทุนสำรองในบริษัทขนาดเล็ก จึงต้องยอมให้บริษัทขนาดใหญ่ควบรวมกิจการ ส่งผลให้ลูกจ้างถูกเลิกจ้างโดยไม่สมัครใจ และปัญหาต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น โดยปัญหาทั้งหมด ในช่วงปี พ.ศ. 2548-2549 มาจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อต้นทุนของภาคการผลิต ทำให้ต้องปรับราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้นตามราคาน้ำมัน จึงทำให้ประชาชนชะลอการใช้จ่ายเงิน และซื้อสินค้าเฉพาะที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตเท่านั้น

2. อัตราดอกเบี้ยที่มีการปรับตัวสูงขึ้น คือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลงไป ก็จะทำให้เกิดความเสี่ยงในการลงทุนและราคาตราสารพันธบัตร (บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด, 2550) ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด ของกิจการ (สมาคมประกันวินาศภัย ,ออนไลน์, 2551) อีกทั้งยังส่งผลให้ประชาชนนำเงินไปฝากที่ธนาคารประเภทประจำมากยิ่งขึ้น และอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประชาชนใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง นอกจากนี้ยังทำให้การลงทุนในภาคธุรกิจ เพิ่มความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น (สมาคมประกันชีวิตไทย, 2549)

3. อัตราเงินเฟ้อ คือ เมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นจะทำให้ต้นทุนของการประกันภัยเพิ่มสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2550 ร้อยละ 10-15 จากปลายปี พ .ศ. 2549 และสูงขึ้นตามภาวะค่าครองชีพ (ประชาชาติ ,ออนไลน์, 2551) อีกทั้งยังมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของภาคเอกชนอีกด้วย

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจประกันภัย ในปี พ.ศ. 2550 ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยลดลง จึงส่งผลให้มีการกู้เงินมาลงทุนมากยิ่งขึ้น เศรษฐกิจเริ่มมีการขยายตัว เกิดการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนี้การศึกษางานวิจัยของ นงเยาว์ ตั้งศิริ (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ และอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินที่มีผลต่อกลุ่มอุตสาหกรรมพัฒนา อสังหาริมทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงิน ระหว่างช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองและช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ และศึกษาผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่มีต่ออัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงิน ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการคำนวณ รวมทั้งสิ้น 17 อัตราส่วน และดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญอีก 7 ตัว ได้แก่ ประชากร อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย การส่งออก และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ผลการศึกษา พบว่าอัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการใช้ท รัพยากร มีความแตกต่างกันในช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองและช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า อัตราส่วนผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนสุทธินอกจากสินทรัพย์รวม มีความแตกต่างในช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองและช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ และอัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ พบว่า อัตราส่วนแห่งนี้ อัตราส่วนระหว่างหนี้สินระยะยาวทั้งหมดกับสินทรัพย์รวม มีความแตกต่างกันในช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองและช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเศรษฐกิจที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรม พบว่า ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ประชากร อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราแลกเปลี่ยน และอัตราเงินเฟ้อ มีผลต่ออัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินทั้ง 17 อัตราส่วน สำหรับงานวิจัยของ อรอนงค์ กัลยาณสิทธิ์ (2546) นั้นได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย ซึ่งเป็นการศึกษาความมั่นคงของธุรกิจ โดยวัดจากความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจประกันชีวิต

ด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และยังได้มีการแบ่งกลุ่มการวิเคราะห์ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนค่าใช้จ่าย และอัตราส่วนรวม กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการรับประกันภัยดีที่สุด อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีการขยายตัวด้านการรับประกันภัยที่น้อยกว่ากลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก ประสิทธิภาพในการลงทุน โดยวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนสุทธิต่อการลงทุนนั้น พบว่าทั้ง 3 กลุ่มบริษัท มีอัตราส่วนนี้ใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มบริษัท ขนาดใหญ่มีอัตราส่วนคิดเป็นร้อยละ 6.50 สำหรับกลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก มีอัตราส่วนดังกล่าวเท่ากับร้อยละ 7.36 และ 7.53 ตามลำดับ ผลของอัตราส่วนผลตอบแทนสุทธิจากการลงทุนดังกล่าว แสดงว่าบริษัทประกันภัยในแต่ละขนาดของธุรกิจส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการลงทุนไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้การวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษี และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ของกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการทำกำไรมากกว่ากลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก สำหรับอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของเงินกองทุน อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิต่อเงินกองทุน และอัตราส่วนเงินสำรองค่าสินไหมจ่ายต่อเงินกองทุน กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีความสามารถในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนได้ดีกว่ากลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก

จากปัญหาที่ธุรกิจประกันภัยประสบมาและจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น พบว่า ปัจจัยต่างๆ มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการและผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัยเป็นอย่างมาก จึงเป็นที่มาของการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ซึ่งจะศึกษาปัจจัยด้านต่างๆ ได้แก่ ผลการดำเนินงาน ซึ่งสามารถวัดได้จากอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) และอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) ขนาดของธุรกิจ และประเภทของธุรกิจ เพื่อให้ได้ผลสรุปที่เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ได้กำหนดวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ทั่วไปของธุรกิจประกันภัย
2. เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน ระหว่าง กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตกับ กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

เพื่อให้ การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา จึงได้กำหนดสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

สมมุติฐานที่ 2 ประเภทของธุรกิจประกันภัยที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานแตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3 ขนาดของธุรกิจประกันภัยมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน ของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยแตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3.1 ธุรกิจขนาดเล็กมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยแตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3.2 ธุรกิจขนาดกลางมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยแตกต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3.3 ธุรกิจขนาดใหญ่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย เพื่อให้ผลการศึกษากลับไปตามวัตถุประสงค์ จึงได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. งบดุล และงบกำไรขาดทุนของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย โดยทำการเก็บข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2546-2550
2. คำนวณหาอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการศึกษา โดยวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน 4 กลุ่ม คือ อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) และอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) เนื่องจากเป็นอัตราส่วน ทางการเงิน ที่สะท้อนให้เห็นผลการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของกิจการ
3. ปัจจัยที่สำคัญในการศึกษา ได้แก่ อัตราส่วนทางการเงิน ขนาดธุรกิจ และประเภทธุรกิจ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผล การดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ได้ ทำการศึกษาเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัย เพื่อ นำผลการศึกษา ฐานะทางการเงินของทั้ง 2 ธุรกิจ มาทำการวิเคราะห์ถึงภาพรวมของธุรกิจจาก อัตราส่วนทางการเงิน นอกจากนี้ยังศึกษาถึงปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน ซึ่ง จะทำให้ผู้ประกอบการและผู้ลงทุนคาดการณ์ถึงผลกระทบที่มีต่อกิจการได้ล่วงหน้าเพื่อ นำไปใช้ในการ ตัดสินใจวางแผน และเกิด การลงทุนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเพื่อให้ฝ่ายบริหารของ บริษัทใช้เป็นแนวทางในการควบคุมและปรับปรุงแก้ไขผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของ ธุรกิจให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจน ได้ข้อสรุปที่เป็นปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาทั้งในปัจจุบันและ อนาคตอีกด้วย

1.6 คำอธิบายศัพท์

อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถของ กิจการในการชำระหนี้ระยะสั้น ที่จะครบกำหนดภายใน 1 ปี ระดับของสภาพคล่องที่ กิจการ ต้องการขึ้นอยู่กับความผันผวนของกระแสเงินสดที่กิจการจะได้รับในระยะสั้นและความจำเป็นที่ จะต้องมีการยืดหยุ่นทางการเงิน (อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์, 2550)

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้ วัดความสามารถในการทำกำไรของ บริษัท โดยมาจากความสามารถในการทำกำไรจากธุรกิจหลัก และใช้วัดความสำเร็จจากการใช้เงินทุนทั้งหมด (ภาพร เอกอรรถพร, 2545)

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้ วัดความสามารถในการเรียกเก็บเงิน และการบริหารสินทรัพย์ที่กจิ การมีอยู่ มีประสิทธิภาพอย่างไร (โอพาร กลีบพุด, ผู้แปล, 2545)

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้วัด ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย และใช้ทดสอบคุณภาพหนี้ของบริษัท (เพชร ชุมทรัพย์, 2549)

ธุรกิจประกันภัย (Insurance Business) หมายถึง ธุรกิจที่ทำหน้าที่แบ่งเบาภัยที่จะเกิดขึ้นกับ การดำเนินชีวิตประจำวัน หรือในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งอาจจะเกิดความเสียหายกับทรัพย์สินหรือชีวิต ธุรกิจดังกล่าวจะช่วยเฉลี่ยความเสียหายที่จะเกิดจากภัยนั้นให้เบาบางลงไป โดยผู้เอาประกันจะต้อง เสียค่าเบี้ยประกันในการให้บริการ การประกันภัยมี 2 ประเภท คือ การประกันชีวิต และการประกัน วินาศภัย ซึ่งได้กำหนดความหมายไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบ ธุรกิจประกันภัย, ออนไลน์, 2550)

บริษัทประกันชีวิต หมายถึง บริษัทที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับ การประกันชีวิต และการประกันอุบัติเหตุ

บริษัทประกันวินาศภัย หมายถึง บริษัทที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับ การประกันภัยรถยนต์การรับประกันอัคคีภัย ประกันภัยทางทะเลและขนส่ง และการประกันเบ็ดเตล็ด

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ได้ ทำการศึกษา ค้นคว้า ถึงแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา งานวิจัย มีดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎี

2.1.1 งบการเงิน (Financial Statement)

งบการเงินเป็นงบที่กิจการจัดทำขึ้นมาเพื่อแสดงถึง ผลการดำเนินงานของกิจการ แสดงถึง ฐานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ โดยจะแสดงในรูปของงบดุล งบกำไร ขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของเจ้าของ งบกระแสเงินสด โดยสามารถอธิบาย รายละเอียดส่วนประกอบของงบการเงินแต่ละประเภทได้ดังต่อไปนี้

2.1.1.1 งบดุล

งบดุลเป็นงบการเงินที่ใช้วัดฐานะการเงินของกิจการ โดยจะแสดงฐานะทางการเงินของ กิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง ข้อมูลในงบดุลเมื่อนำไปวิเคราะห์ทั้งงบการเงินจะชี้ให้เห็นถึงสภาพคล่องของ กิจการได้ (Lasher, 2008) รายการในงบดุลประกอบด้วยสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

สินทรัพย์ (Assets) เป็นสิ่งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตน ซึ่งสามารถวัดมูลค่าเป็นเงินได้ โดย สามารถแบ่งสินทรัพย์ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) **สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets)** คือ สินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย หรือหมุนเวียนจากกิจการหนึ่งไปเป็นของอีกกิจการ หนึ่งในรอบระยะเวลาหนึ่งปี โดยสินทรัพย์ หมุนเวียนได้แก่ เงินสด เงินฝากธนาคาร เงินลงทุนระยะสั้นหรือหลักทรัพย์ตามความต้องการของ ตลาด เงินลงทุนชั่วคราว ตั๋วเงิน ลูกหนี้ สินค้าคงเหลือ รายได้ค้างรับ และรายจ่ายจ่ายล่วงหน้า เป็นต้น (สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย, 2547)

2) **สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Noncurrent Assets)** คือ สินทรัพย์ของกิจการที่คาดว่าจะได้รับ ประโยชน์ในอนาคตกินกว่ารอบระยะเวลา 1 ปี เป็นสินทรัพย์ที่กิจการไม่ได้มีไว้เพื่อขาย แต่มีไว้เพื่อ ใช้ในการดำเนินธุรกิจปกติ สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ได้แก่ เงินลงทุนระยะยาว ที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และสินทรัพย์อื่นๆ (วันเพ็ญ วสินารมณ, 2546)

หนี้สิน (Liabilities) เป็นพันธะที่กิจการต้องชดใช้ให้แก่บุคคลที่เป็นเจ้าหนี้ เมื่อหนี้สินถึงกำหนดจะต้องชดใช้ตามสัญญาที่ได้กระทำต่อกัน หนี้สินแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) **หนี้สินหมุนเวียนหรือหนี้สินระยะสั้น (Current or Short-term liabilities)** คือ ภาระผูกพันที่กิจการต้องจ่ายคืนภายใน 12 เดือนหรือภายในรอบระยะเวลาดำเนินงาน หนี้สินหมุนเวียน ได้แก่ เจ้าหนี้การค้า ตัวเงินจ่าย (ระยะสั้น) ดอกเบี้ยค้างจ่าย เงินเดือนค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้า เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร เป็นต้น (อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์, 2550)

2) **หนี้สินระยะยาว (Long – Term Liabilities)** คือ เงินที่กิจการทำการกู้ยืมจากสถาบันการเงินหรือจากบุคคลธรรมดา โดยสัญญากู้ยืมมีกำหนดระยะเวลาใช้คืนเกินกว่า 1 ปี หนี้สินระยะยาว ได้แก่ เงินกู้ หนี้กู้ยืม ตัวเงินจ่าย(ระยะยาว) เป็นต้น

ส่วนของผู้ถือหุ้น คือ ส่วนที่เป็นของผู้ลงทุน ถ้าเป็นบริษัทจำกัด จะเรียกส่วนทุนนี้ว่า ส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งหมายถึง เงินที่ผู้ถือหุ้นนำมาเป็นทุนโดยการซื้อหุ้น ส่วนของผู้ถือหุ้น ได้แก่ ทุนเรือนหุ้น ส่วนเกินมูลค่าหุ้น และกำไรสะสม (สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย , 2547)

2.1.1.2 งบกำไรขาดทุน (Income Statement)

งบกำไรขาดทุนเป็นงบที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจการ ณ งวดบัญชีหนึ่งๆ โดยแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่าย ซึ่งผลต่างที่ได้คือกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิ (Trieschmann Hoyt Sommer, 2005) องค์ประกอบของงบกำไรขาดทุนประกอบด้วยรายได้ และค่าใช้จ่าย

1) **รายได้ (Revenue)** คือ ผลตอบแทนที่ธุรกิจได้รับจากการขายสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้า ซึ่งสามารถคำนวณเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนจากลูกค้า ำได้ รายได้สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1.1) **รายได้โดยตรง (Direct Revenue)** คือ รายได้ที่เกิดขึ้นตามการค้าโดยปกติของกิจการ เช่น ธุรกิจการให้สินเชื่อ รายได้โดยตรงคือ ดอกเบี้ย เป็นต้น

1.2) **รายได้อื่น (Other Revenue)** คือ รายได้ที่ไม่ได้เกิดขึ้นตามการค้าโดยปกติของกิจการ เช่น กำไรจากการขายสินทรัพย์ที่กิจการไม่ต้องการใช้แล้ว

2) **ค่าใช้จ่าย (Expense)** คือ ต้นทุนสินค้าหรือบริการที่กิจการได้จ่ายไปเพื่อก่อให้เกิดรายได้ (G.Ottaviani (ed.), 1999) โดยค่าใช้จ่ายสามารถแบ่งประเภทได้ดังต่อไปนี้

2.1) **ต้นทุนขาย (Cost of Sales)** เป็นต้นทุนของสินค้าหรือบริการที่ขาย ซึ่งรวมราคาสินค้าที่ซื้อและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อและการผลิตที่จำเป็น เพื่อให้สินค้าอยู่ในสภาพที่พร้อมขาย

2.2) **ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการขาย (Selling Expenses)** เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการขายสินค้าหรือบริการโดยตรง เช่น เงินเดือนพนักงานขาย ค่าโฆษณา ค่าขนส่ง เป็นต้น

2.3) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริหาร (Administrative Expenses) เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการบริหารงาน เช่น เงินเดือนเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร ค่าเช่าอาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายในสำนักงาน เป็นต้น

2.4) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (Other Expenses) เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดจากการค้าปกติของกิจการ เช่น ดอกเบี้ยจ่าย

2.5) ภาษีเงินได้ (Income Tax) ซึ่งจะแสดงในรายการค่าที่คำนวณจากกำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้ หลังจากกิจการหักภาษีเงินได้แล้วส่วนที่เหลือคือกำไรหลักหักภาษีเงินได้ของกิจการ (สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย, 2547)

2.1.1.3 งบกระแสเงินสด (Cash Flow Statement)

งบกระแสเงินสดเป็นงบที่แสดงการเคลื่อนไหวของกระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และกระแสเงินสดสุทธิ (วันเพ็ญ วศินารมณ, 2546) โดยจะพิจารณาจาก 3 กิจกรรม ดังนี้

1) **กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (Operating Activities)** หมายถึง กระแสเงินสดที่เกิดจากกิจกรรมหลักที่ก่อให้เกิดรายได้ของกิจการหรือจากกิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่กิจกรรมลงทุนหรือกิจกรรมจัดหาเงิน กระแสเงินสดจากการดำเนินงานจึงเป็นเครื่องบ่งชี้ความสามารถของ กิจการในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่เพียงพอเพื่อจ่ายชำระหนี้กู้ยืม เพื่อการดำเนินงานของกิจการที่จ่ายเงินปันผล และเพื่อการลงทุนใหม่ๆ โดยไม่พึ่งพาการจัดหาเงินจากแหล่งเงินภายนอก

2) **กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน (Investing Activities)** หมายถึง กระแสเงินสดที่เกิดจากการซื้อและจำหน่ายสินทรัพย์ระยะยาวและเงินลงทุนอื่นของกิจการซึ่ง ไม่รวมอยู่ในรายการเทียบเท่าเงินสด กระแสเงินสดดังกล่าวนี้แสดงถึงรายจ่ายที่กิจการได้จ่ายไปเพื่อซื้อสินทรัพย์ต่างๆ ที่ จะก่อให้เกิดรายได้และกระแสเงินสดรับในอนาคต

3) **กระแสเงินสดจากการจัดหาเงิน (Financing Activities)** หมายถึง กระแสเงินสดที่เกิดขึ้นจากการก่อหนี้ ทั้งหนี้ระยะสั้นและหนี้ระยะยาว และกระแสเงินสดที่ได้รับจากการลงทุนโดยเจ้าของกิจการหรือจากกิจกรรมอื่น ที่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในขนาดและโครงสร้างของส่วนของผู้ถือหุ้นและส่วนของการกู้ยืมของกิจการ (วรศักดิ์ ทุมมานนท์, 2547)

สรุป งบการเงินเป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงิน เพื่อแสดงฐานะทางการเงินของกิจการ โดยงบการเงินที่ผู้ศึกษาทำการศึกษา ประกอบด้วย งบดุล และงบกำไรขาดทุน โดยงบดุลจะแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น ส่วนงบกำไรขาดทุน จะแสดงผลการดำเนินงานเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่าย ซึ่งรายการในงบดุล และงบกำไรขาดทุนนั้น จะนำไปวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินในลำดับต่อไป เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของกิจการ และแนวทางในการแก้ปัญหาในอนาคต

2.1.2 อัตราส่วนทางการเงินและการวิเคราะห์

เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพ และความสามารถในการทำกำไรของกิจการ เพื่อสามารถวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และเปรียบเทียบระหว่างธุรกิจที่ดำเนินการคล้ายกัน (สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม , ออนไลน์, 2550) ซึ่งจะแสดงในรูปร้อยละ (Percentage) อัตราส่วน (Rate) หรือสัดส่วน (Proportion) ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินมีดังต่อไปนี้

2.1.2.1 อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)

เป็นกลุ่มอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถของกิจการในการชำระหนี้ระยะสั้นที่จะครบกำหนดภายใน 1 ปี หากกิจการมี สภาพคล่องที่เพียงพอ ก็จะไม่เกิดปัญหาจากการถูกฟ้องร้องยึดทรัพย์ จนต้องล้มเลิกกิจการหรือกิจการล้มละลาย เนื่องจากผิคนัดชำระหนี้ตามภาระผูกพันทางการเงิน ระดับของสภาพคล่องที่กิจการต้องการ ขึ้นอยู่กับความผันผวนของกระแสเงินสดที่กิจการจะได้รับในระยะสั้นและความจำเป็น ที่จะต้องมีการยืดหยุ่นทางการเงิน (สันติ กิระนันท์, 2546) อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

อัตราส่วนทุนหมุนเวียนจะแสดงถึง สินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน โดยที่สินทรัพย์หมุนเวียนเป็น เงินทุนที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ภายในระยะเวลา 1 ปี ในขณะที่หนี้สินหมุนเวียนเป็นภาระผูกพันระยะสั้นที่ต้องจ่ายคืนภายในระยะเวลา 1 ปี เช่นกัน

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad (\text{เท่า})$$

อัตราส่วนทุนหมุนเวียนถ้ามากกว่าหนึ่งเท่า จะแสดงให้เห็นว่ากิจการมีสภาพคล่องที่ดี บริษัทมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและควบคุมสินทรัพย์หมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงสามารถจัดการกับภาระหนี้สินหมุนเวียนได้โดยไม่เกิดปัญหา ถ้าหากอัตราส่วนนี้ต่ำกว่าหนึ่งเท่าจะแสดงให้เห็นว่ากิจการขาดสภาพคล่อง แต่การที่กิจการมีอัตราส่วนนี้สูงมากเกินไป อาจชี้ให้เห็นว่ากิจการเก็บเงินสดที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์เป็นจำนวนมากเกิน ลูกหนี้การค้าของกิจการมีเป็นจำนวนมาก เพราะเก็บเงินได้ช้า

2) อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับ (Current on Premium)

อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับจะแสดงถึง ระยะเวลาในการจ่ายเบี้ยประกันว่ามีระยะเวลาสั้นหรือยาว เพื่อให้ทราบถึงคุณภาพของผู้ทำประกัน และทราบถึงประสิทธิภาพในการเรียกเก็บเบี้ยประกัน

$$\text{อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับ} = \frac{\text{เบี้ยประกันค้ำรับ(เฉลี่ย)}}{\text{เบี้ยประกันรับ}} \times 360 \quad (\text{วัน})$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งต่ำยิ่งดี เพื่อสะท้อนให้ทราบถึงระยะเวลาในการเรียกเก็บเบี้ยประกัน

2.1.2.2 อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)

เป็นกลุ่มอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้วัดความสามารถของกิจการในการขยายยอดขายและในการจ่ายคืนหนี้ นอกจากนี้ยังชี้ให้ผู้บริหารเห็นถึงองค์ประกอบของการประกอบ การ ตั้งแต่ระดับนโยบาย จนถึงระดับปฏิบัติการว่ามีการดำเนินงานประสิทธิภาพเพียงใด (ไอพาร กลีบพุด, ผู้แปล, 2545) อีกทั้งเพื่อคว่ากิจการมีผลต่างระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่ายต่างๆ ในสัดส่วนเป็นเท่าใด อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราส่วนการประกันภัยต่อ (Retention Ratio)

อัตราส่วนการประกันภัยต่อ เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเบี้ยประกันภัยรับสุทธิกับเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ อัตราส่วนนี้แสดงถึงระดับความสามารถของบริษัทในการพึงพาการประกันภัยต่อมากกว่าการใช้ความสามารถของบริษัทเอง

$$\text{อัตราส่วนการประกันภัยต่อ} = \frac{\text{เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ}}{\text{เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้}} \quad (\%)$$

อัตราส่วนนี้ แสดงถึงความสามารถในการจ่ายเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้รับประกันภัยต่อ โดยปกติควรสูงกว่าร้อยละ 50

2) อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน (Loss Ratio)

อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน เป็นอัตรา ส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าสินไหมทดแทนที่เกิดขึ้นระหว่างปีกับเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้ แสดงถึงผลการดำเนินงานในการพิจารณารับประกันภัย อัตราความเสียหายที่เกิดขึ้นของภัยนั้นๆ ว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

$$\text{อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน} = \frac{\text{ค่าสินไหมทดแทน}}{\text{เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้}} \quad (\%)$$

โดยถ้าอัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน มีร้อยละที่สูง แสดงว่า มีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนสูง ในทางตรงกันข้ามหากอัตราส่วนนี้ มีร้อยละที่ต่ำ แสดงว่ามีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนต่ำ บริษัทมีประสบการณ์ในการรับประกันภัยดี บริษัทจะมีกำไรในการรับประกันภัย โดยปกติอัตราส่วนนี้ควรต่ำกว่าร้อยละ 60

3) อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)

อัตรากำไรขั้นต้น เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำไรจากการรับประกันภัยต่อเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ อัตราส่วนนี้ชี้ให้เห็นว่ากิจการมีประสิทธิภาพในการกำหนดนโยบายการขายประกัน รวมถึงบริการหลังการขายมากน้อยเพียงใด

$$\text{อัตรากำไรขั้นต้น} = \frac{\text{กำไรจากการรับประกันภัย}}{\text{เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ}} \quad (\%)$$

โดยถ้าอัตราส่วนนี้มีร้อยละที่สูง แสดงว่ากิจการมีอัตรากำไรขั้นต้นที่ดี ซึ่งอาจเป็นผลมาจากกิจการมีนโยบายการขายประกันที่ดี อัตราส่วนที่เหมาะสม ไม่ควรต่ำกว่า ร้อยละ 5

4) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน (Expense Ratio)

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการขาย การบริหารงาน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นสัดส่วนเท่าใดเมื่อเทียบกับรายได้

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน} &= \text{ค่าจ้างและบำนาญ} + \text{ค่าใช้จ่ายอื่นในการ} \\ &\quad \text{รับประกัน} + \text{ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน} \\ &\quad / \text{เบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้} \quad (\%) \end{aligned}$$

โดยถ้าอัตราส่วนนี้มีร้อยละที่ต่ำ แสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการขาย การบริหาร ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้ดี โดยอัตราส่วนนี้ไม่ควรสูงเกิน ร้อยละ 15

5) อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment : ROI)

อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน เป็นอัตราส่วนระหว่างรายได้จากการลงทุน ต่อสินทรัพย์หมุนเวียนหรือสินทรัพย์ระยะสั้น อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรจากการลงทุน กิจการมีรายได้จากการลงทุนระยะสั้นและการให้กู้ยืมมากน้อยเพียงใด

$$\begin{aligned} \text{อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน} &= \text{รายได้จากการลงทุน} / \text{เงินสดและเงินฝาก} \\ &\quad \text{ธนาคาร} + \text{เงินลงทุนระยะสั้น} + \text{เงินทุนและเงิน} \\ &\quad \text{ให้กู้ยืม} \quad (\%) \end{aligned}$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูง ยิ่งดี แสดงให้เห็นประสิทธิภาพใน บริหารการลงทุน หากอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่ากิจการใช้สินทรัพย์หมุนเวียน และการให้กู้ยืมอย่างไม่มีประสิทธิภาพ อัตราส่วนนี้ควรมากกว่าร้อยละ 5

6) อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ (Net Premium)

อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการเรียกเก็บหนี้ หรือการจ่ายเบี้ยประกันของผู้ทำประกัน

$$\text{อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ} = \frac{\text{เบี้ยประกันรับสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น(เฉลี่ย)}} \quad (\text{เท่า})$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูง ยิ่งดี แสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการเรียกเก็บเบี้ย ประกัน รวมถึงการจ่ายเบี้ยประกันของผู้ทำประกัน อัตราส่วนที่เหมาะสมไม่ควรต่ำกว่า 2 เท่า

7) อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)

อัตรากำไรสุทธิ เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้กับยอดขาย อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรภายหลังจากที่ได้มีการควบคุมค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้ว

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้รวม}} \quad (\%)$$

โดยถ้าอัตราส่วนนี้สูง แสดงให้เห็นประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทในการทำกำไร หลังจากหักต้นทุน ค่าใช้จ่ายรวมทั้งภาษีเงินได้หมดแล้ว อัตราส่วนที่เหมาะสมไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 51

8) อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE)

อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น เป็นอัตราส่วนที่ทำให้ทราบว่าเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นที่ลงทุนในกิจการนั้น สามารถสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นเป็นเท่าไร อัตราส่วนนี้เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรของกิจการ

$$\text{อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น(เฉลี่ย)}} \quad (\%)$$

หากอัตราที่ได้มีค่าสูง แสดงว่าผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนสูงเช่นกัน ซึ่งผลตอบแทนดังกล่าวอาจสะท้อนมาในรูปของราคาหุ้นที่เพิ่มขึ้น หรือการได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล อัตราส่วนที่เหมาะสมควรมากกว่าร้อยละ 5

2.1.2.3 อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)

เป็นกลุ่ม อัตราส่วน ทางการเงินที่ใช้ วัดว่ากิจการดำเนินงานโดยใช้สินทรัพย์ ตามปกติของธุรกิจ เพื่อก่อให้เกิดรายได้สู่กิจการ มีประสิทธิภาพอย่างไร (อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์, 2550) อีกทั้งยังใช้วัดความสามารถ ในการใช้สินทรัพย์หมุนเวียน เช่น การให้สินเชื่อลูกค้า เพื่อจูงใจให้เกิดการสั่งซื้อ รวมถึงการดำรงเงินทุนหมุนเวียน (Working capital) อื่นๆ เป็นต้น (สันติ กิระนันท์, 2546) อัตราส่วนกลุ่มนี้หากอยู่ในระดับที่สูงย่อมแสดงถึงประสิทธิภาพที่ดีของกิจการในการสร้างรายได้ และความพอใจสำหรับผู้บริหารและนักลงทุน อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA)

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของสินทรัพย์ทั้งหมดที่ธุรกิจใช้ในการดำเนินงานว่าให้ผลตอบแทนจากการดำเนินงานได้มากน้อยเพียงใด

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม(เฉลี่ย)}} \quad (\%)$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี แสดงถึงการใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ กิจการได้ประโยชน์สูงสุดจากการนำสินทรัพย์ทั้งหมดไปลงทุน และ ไม่เกิดการสูญเปล่าจากการลงทุน อัตราส่วนที่เหมาะสมไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 5

2) อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (Total Assets Turnover)

อัตราการหมุนของสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งหมด เมื่อเทียบกับยอดขาย

$$\text{อัตราการหมุนของสินทรัพย์} = \frac{\text{รายได้รวม}}{\text{สินทรัพย์รวม(เฉลี่ย)}} \quad (\%)$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี ถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่าบริษัทมีสินทรัพย์มากเกินไปเกินความต้องการ อัตราส่วนที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่างร้อยละ 70 – 80

2.2.2.4 อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio)

เป็นกลุ่มอัตราส่วนทางการเงินที่ทำให้ทราบถึงแหล่งที่มาของเงินทุนว่ามาจากหนี้สินหรือส่วนของเจ้าของ ว่ามีจำนวนมากหรือน้อยเพียงใด (บริษัท แอ็คเคาต์ติ้ง ทูเดย์ จำกัด ,ออนไลน์ , 2551) รวมถึงใช้ในการประเมินนโยบายทางการเงินของกิจการ ได้แก่ โครงสร้างในการจัดหาทุน ภาระดอกเบี้ยจ่ายที่กิจการก่อ หนี้ไว้และนโยบายการจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น เพื่อดูว่าการใช้นโยบายดังกล่าวส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานอย่างไร (ศิริดา นวลประดิษฐ์, 2551: 32-36) อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน ประกอบด้วยอัตราส่วนดังต่อไปนี้

1) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt-to-Equity Ratio : D/E Ratio)

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น แสดงถึงสัดส่วนของเงินทุนภายนอกต่อเงินทุนภายในของบริษัท หรือบริษัทมีเงินกู้ยืมเป็นกี่เท่าเมื่อเทียบกับทุนของบริษัท

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \quad (\%)$$

ถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าสูง หมายความว่าสินทรัพย์ในบริษัทนั้นเกิดขึ้นจากการกู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นหากบริษัทมีรายได้จากการดำเนินงาน บริษัทก็ต้องนำรายได้มาจ่าย

ดอกเบี้ยจากการกู้ยืม ซึ่งถ้ายอดหนี้สูง ดอกเบี้ยจ่ายย่อมสูงตามเช่นกัน จนอาจทำให้ผู้ถือหุ้นไม่ได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนอย่างเต็มที่ หรือในแง่ของเจ้าหนี้ ยิ่งบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สูงเท่าไร ความเสี่ยงในการกู้ยืมเพิ่มเติมย่อมมีมากขึ้นเท่านั้น อัตราส่วนนี้ยังมีร้อยละที่ต่ำยิ่งดีต่อธุรกิจ

2) Policy Liability to Capital Fund

อัตราส่วนนี้ แสดงให้ทราบถึง ความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีต่อผู้เอาประกันภัย เพื่อทราบว่าหนี้สินที่มีต่อผู้เอาประกันภัยทั้งหมดของบริษัทจะสามารถชำระได้เต็มจำนวน โดยเปรียบเทียบค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย และเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย หรือเงินสำรองเพื่อการประกันชีวิต กับ ส่วนของผู้ถือหุ้น

$$\text{Policy Liability to Capital Fund} = \frac{\text{ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย} + \text{เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \quad (\text{เท่า})$$

อัตราส่วนที่เหมาะสมต้องไม่ต่ำกว่า 1 เท่า แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายที่บริษัทต้องจ่ายให้แก่ผู้เอาประกันภัย เมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น หากสูงกว่า 1 เท่า แสดงว่าบริษัทอยู่ระหว่างการพิจารณาจ่ายค่าสินไหมทดแทน

3) อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Provisions-to-Equity Ratio : P/E Ratio)

อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นอัตราส่วนที่ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย หรือเงินสำรองเพื่อการประกันชีวิตกับส่วนของผู้ถือหุ้น

$$\text{อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \quad (\text{เท่า})$$

อัตราส่วนที่เหมาะสม คือต่ำกว่า 1 เท่า แสดงว่าหนี้สินต่อผู้เอาประกันภัยจะได้รับการคุ้มครองจากส่วนของผู้ถือหุ้นเต็มจำนวน โดยอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นยิ่งมากจะยิ่งดีต่อธุรกิจ

4) อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ (Provision-to-Assets Ratio : P/A Ratio)

อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย หรือเงินสำรองเพื่อการประกันชีวิตต่อสินทรัพย์รวม

$$\text{อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย}}{\text{สินทรัพย์รวม}} \quad (\text{เท่า})$$

ถ้าหากอัตราส่วนนี้ต่ำกว่า 1 เท่า แสดงว่าบริษัทมี สินทรัพย์ที่ลงทุน เพื่อกระจายความเสี่ยง และมีสภาพคล่องที่เพียงพอพร้อมต่อการชดใช้ตามภาระผูกพันภายใต้กรมธรรม์ที่ได้รับประกันภัยไว้

5) อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout)

อัตราการจ่ายเงินปันผล แสดงถึงนโยบายการจ่ายเงินปันผลของกิจการ

$$\text{อัตราการจ่ายเงินปันผล} = \frac{\text{เงินปันผล}}{\text{กำไรสุทธิ}} \quad (\%)$$

อัตราการจ่ายเงินปันผล ควรอยู่ระหว่างร้อยละ 1 – 2 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีกำไรจากการดำเนินงาน ทำให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนซึ่งอยู่ในรูปของเงินปันผล

จากกลุ่มอัตราส่วนดังกล่าวข้างต้น ได้สรุปสูตรอัตราส่วนทางการเงิน ตามตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สรุปสูตรอัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วน	สูตร
1. อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) <ul style="list-style-type: none"> ● อัตราส่วนทุนหมุนเวียน ● อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้างรับ 	$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad (\text{เท่า})$ $= \frac{\text{เบี้ยประกันค้างรับ(เฉลี่ย)}}{\text{เบี้ยประกันรับ}} \times 360 \quad (\text{วัน})$
2. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) <ul style="list-style-type: none"> ● อัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ ● อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ● อัตรากำไรขั้นต้น 	$= \frac{\text{เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ}}{\text{เบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้}} \quad (\%)$ $= \frac{\text{ค่าสินไหมทดแทน}}{\text{เบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้}} \quad (\%)$ $= \frac{\text{กำไรจากการรับประกันภัย}}{\text{เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ}} \quad (\%)$

ตารางที่ 2.1 สรุปสูตรอัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

อัตราส่วน	สูตร
<ul style="list-style-type: none"> ● อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน ● อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ● อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ ● อัตรากำไรสุทธิ ● อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น 	<p>= ค่าจ้างและบำเหน็จ+ค่าใช้จ่ายอื่นในการรับประกัน+ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน / เบี้ยประกันที่รับที่ถือเป็นรายได้ (%)</p> <p>= รายได้จากการลงทุน / เงินสดและเงินฝากธนาคาร + เงินลงทุนระยะสั้น+เงินทุนและเงินให้กู้ยืม (%)</p> <p>= $\frac{\text{เบี้ยประกันรับสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น(เฉลี่ย)}} \quad (\text{เท่า})$</p> <p>= $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้รวม}} \quad (\%)$</p> <p>= $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น(เฉลี่ย)}} \quad (\%)$</p>
<p>3. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ● อัตราการหมุนของสินทรัพย์ 	<p>= $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม(เฉลี่ย)}} \quad (\%)$</p> <p>= $\frac{\text{รายได้รวม}}{\text{สินทรัพย์รวม(เฉลี่ย)}} \quad (\%)$</p>
<p>4. อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น 	<p>= $\frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \quad (\%)$</p>

ตารางที่ 2.1 สรุปสูตรอัตราส่วนทางการเงิน (ต่อ)

อัตราส่วน	สูตร
<ul style="list-style-type: none"> ● Policy Liability to Capital Fund 	= ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย+เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย / ส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)
<ul style="list-style-type: none"> ● อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น 	= $\frac{\text{เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$ (เท่า)
<ul style="list-style-type: none"> ● อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ 	= $\frac{\text{เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$ (เท่า)
<ul style="list-style-type: none"> ● อัตราการจ่ายเงินปันผล 	= $\frac{\text{เงินปันผล}}{\text{กำไรสุทธิ}}$ (%)

ที่มา : สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, ออนไลน์, 2550

สรุป การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ทำให้ทราบถึงฐานะทางการเงินของกิจการ ทราบถึงปัญหาที่กิจการกำลังประสบอยู่ ทำให้กิจการสามารถแก้ปัญหาที่กำลังประสบอยู่ได้อย่างถูกต้อง และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลดลง รวมถึงการศึกษางานวิจัยนี้ได้วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับผลการดำเนินงานของกิจการ โดยวัดจาก เบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้ของกิจการ นอกจากนี้ยังได้ทำการวิเคราะห์ถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ได้แก่ ขนาดของธุรกิจ และประเภทของธุรกิจ ซึ่งได้อธิบายความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว จากที่มาและความสำคัญของปัญหา

2.1.3 การวิเคราะห์แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม 1 ตัว ซึ่งเป็นตัวแปรเชิงปริมาณกับตัวแปรอิสระ ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีจำนวนอย่างน้อย 2 ตัวแปร โดยที่ตัวแปรอิสระอาจจะเป็นตัวแปรเชิงปริมาณหรือเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพก็ได้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) ผลจากการวิเคราะห์สามารถนำมาสรุปเป็นความสัมพันธ์อยู่ในรูป ของสมการเส้นตรงโดยสามารถอธิบายและเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ว่าตัวแปรใดมีอิทธิพลต่อการ

เปลี่ยนแปลงของตัวแปร Y มากที่สุด ซึ่งสามารถเขียนให้อยู่ในรูปแบบความสัมพันธ์ของสมการได้ ดังนี้ (ชวาล แพร์ตกุล, ออนไลน์, 2549)

$$\begin{aligned} \text{สมการในรูปของประชากร} \quad Y &= \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k \\ \text{เมื่อ} \quad Y &= \text{ตัวแปรตาม} \\ X_1, X_2, X_3, \dots, X_k &= \text{ตัวแปรอิสระ} \\ \beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k &= \text{ค่าสัมประสิทธิ์} \end{aligned}$$

2.1.3.1 ข้อกำหนดสำหรับการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ

คุณสมบัติของสมการถดถอยเชิงพหุ มีดังนี้

- ตัวแปรอิสระทุกตัวจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง ถ้าตัวแปรอิสระเกิดมีความสัมพันธ์กันเองในตัวแบบเดียวกัน จะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่คำนวณได้จากตัวแบบมีความน่าเชื่อถือน้อยลง
- จำนวนตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ (n) จะต้องมีจำนวนมากกว่าจำนวนตัวแปรอิสระ (k) (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2547)

2.1.3.2 การทดสอบสมมุติฐานในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ

1. ตัวแปรอิสระทั้งหมดมีส่วนสำคัญในการใช้ทำนายตัวแปรตาม (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญ
2. การเพิ่มตัวแปรอิสระที่สนใจเข้าไปในตัวแบบอีก 1 ตัว มีส่วนสำคัญในการใช้ทำนายตัวแปรตาม (Y) ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
3. การเพิ่มตัวแปรอิสระที่สนใจเข้าไปในตัวแบบอีก 1 ชุด มีส่วนสำคัญในการใช้ทำนายตัวแปรตาม (Y) ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

โดยที่ข้อ 1, 2 และข้อ 3 เป็นคำถามที่จะต้องอาศัยการหาคำตอบโดยการทดสอบสมมุติฐานทางสถิติคือ $H_0: \beta_1 = \beta_2 = \dots = \beta_k = 0$ คู่กับ $H_1: \text{มี } \beta_i \text{ อย่างน้อย 1 ค่าที่ไม่เท่ากับ 0 เมื่อ } i = 1, 2, \dots, k$ ผลจากการทดสอบสมมุติฐานจะพิจารณาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน ว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ถ้าค่า Sig. มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ ($\alpha = 0.05$) จะสรุปว่าปฏิเสธ H_0 แสดงว่ามีตัวแปรอิสระ (X) อย่างน้อย 1 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (Y) เมื่อสรุปว่าปฏิเสธ H_0 แล้ว จะต้องทำการทดสอบสมมุติฐาน β_i ทีละตัวเพื่อควบคุมตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ ให้คงที่ (อัจฉริยาปราบอรพิมาย, 2547)

2.1.3.3 วิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอย

การเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอย จะต้องพิจารณาว่า ตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (Y) โดยวิธีการเลือกตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (Y) นั้นมีอยู่ 5 วิธี (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546) ดังนี้

1). วิธี Enter

เป็นวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยในขั้นตอนเดียว โดยผู้วิเคราะห์จะต้องตัดสินใจว่า ตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่ควรจะอยู่ในสมการถดถอย โดยพิจารณาจากค่า Sig. ของสถิติทดสอบ F ของสมการที่ประกอบด้วยตัวแปรอิสระทั้งหมด และค่า Sig. ของสถิติทดสอบ t ของตัวแปรอิสระ แต่ละตัวว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ (อัจฉริยา ปราบอริพ่าย, 2547)

2). วิธี Remove

เป็นวิธีการเลือกตัวแปรอิสระออกจากสมการถดถอย วิธีนี้จะใช้คู่กับวิธี Enter โดยโปรแกรม SPSS นั้นจะไม่อนุญาตให้เลือกใช้วิธี Remove เป็นวิธีแรกในการวิเคราะห์

3). วิธี Forward

เป็นวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยครั้งละ 1 ตัว โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

3.1 การเลือกตัวแปรอิสระตัวแรกเข้าสมการ โดยจะเลือกตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากที่สุด โดยพิจารณาจากสมการถดถอยอย่างง่าย

3.2 การเลือกตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ เข้าสมการถดถอย เมื่อเลือกตัวแปรอิสระตัวแรกเข้าสมการแล้ว จะต้องเลือกตัวแปรอิสระตัวที่เหลือเข้าสมการ โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงส่วนระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระที่เหลือแต่ละตัว แล้วใช้การทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับค่าสัมประสิทธิ์เชิงส่วน (partial correlation) โดยเปรียบเทียบค่าสถิติทดสอบ F กับค่า F Value ที่กำหนด หรือเปรียบเทียบค่า Sig. ของสถิติทดสอบ กับ probability F ที่กำหนด และจะทำเช่นนี้จนกระทั่งไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงว่าสมการที่ได้เป็นสมการถดถอยที่เหมาะสมแล้ว

4). วิธี Backward

เป็นวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอย โดยมีหลักเกณฑ์ตรงกันข้ามกับวิธี Forward นั่นคือ

ขั้นที่ 1 นำตัวแปรอิสระทุกตัวที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามเข้าสมการถดถอย

ขั้นที่ 2 ตัดตัวแปรอิสระที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามออกจากสมการครั้งละ 1 ตัว โดยการทดสอบสมมุติฐาน $H_0 : \beta_i = 0$ กับ $H_1 : \beta_i \neq 0$ โดยใช้สถิติทดสอบ t หรือ F ถ้ายอมรับ H_0

ให้ตัดตัวแปร X_i ออกจากสมการถดถอยทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ จนกระทั่งไม่สามารถตัดตัวแปรอิสระตัวใดได้อีก จึงทำให้สมการที่เหลือเป็นสมการถดถอยที่เหมาะสมที่สุด

5). วิธี Stepwise

เป็นวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยที่นิยมกันมากที่สุด มีขั้นตอนในการเลือกตัวแปรอิสระ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยทีละ 1 ตัวแปร

- ถ้าพบว่าไม่มีตัวแปรใดผ่านเกณฑ์ให้หยุด และให้ถือว่าไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม
- แต่ถ้ามีตัวแปรอิสระผ่านเกณฑ์ จะทำต่อไปขั้นที่ 2

ขั้นที่ 2 เลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการโดยกำหนดใน entry และจะพิจารณาตัวแปรอิสระที่อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมว่าสมควรที่จะถูกเลือกหรือออกจากสมการหรือไม่ โดยใช้เกณฑ์วิธี Remove ที่กำหนด และเพื่อป้องกัน ไม่ให้นำตัวแปรเดิมเข้า และออกจากสมการจะกำหนดให้ค่า F ใน Entry มากกว่าใน Remove หรือ F -probability ใน Entry น้อยกว่า F -probability ของใน Remove

ขั้นที่ 3 กลับไปทำในขั้นที่ 2 จนกว่าจะไม่มีตัวแปรอิสระตัวใดเข้าหรือออกจากสมการอีก (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546)

สำหรับการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ และเพื่อป้องกันการเกิดปัญหา Multicollinearity ผู้ศึกษาจึงทำการเลือกใช้วิธี Stepwise ในการคัดเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอย เนื่องจากเป็นวิธีที่นำตัวแปรอิสระที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามออกจากแบบจำลองที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

2.1.3.4 การเกิดปัญหา Multicollinearity

ปัญหา Multicollinearity เกิดจากการที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูง คือมีตัวแปรอิสระตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปและตัวแปรอิสระเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันเอง การที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงนั้น ส่งผลให้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่คำนวณได้มีค่าสูงกว่าที่ควรจะเป็น และทำให้การประมาณค่าสถิติต่างๆ เกิดความคลาดเคลื่อนได้ เช่น ถ้าการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยเชิงส่วน ($b_1, b_2, \dots, b_k$) มีค่าคลาดเคลื่อนไป จะทำให้ได้สมการถดถอยที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลการประมาณค่าเฉลี่ยของ Y ($\mu_{y,x_1, x_2, \dots, x_k}$) หรือการพยากรณ์ individual Y คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง จึงเป็นสิ่งที่ควรต้องระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง วิธีการตรวจสอบการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุว่ามีปัญหา Multicollinearity หรือไม่ สามารถคำนวณได้จากสูตรต่อไปนี้

$$\bar{M} = \left[\begin{array}{c} K \\ \sum_{k=2} \theta_k - R^2 \end{array} \right]$$

เมื่อ $\theta = (1 - R^2)F_k / (T - K)$

$\bar{M}$ แทน ครรชนที่ชี้ว่ามีปัญหา Multicollinearity มากน้อยเพียงใด

R^2 แทน สัมประสิทธิ์ของการทำนาย

T แทน จำนวนบริษัทในกลุ่มตัวอย่าง

K แทน ตัวแปรทั้งหมดในสมการถดถอยเชิงพหุ

F_k แทน ค่าที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าน้ำหนักเบต้า

ค่า $\bar{M}$ จะอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง $+1.00$ ถ้าค่าใกล้ $+1.00$ หรือ -1.00 แสดงว่ามีปัญหา Multicollinearity มาก แต่ถ้าค่าเป็นศูนย์หรือใกล้ศูนย์ แสดงว่าไม่มีปัญหาหรือมีปัญหาน้อย (บุญชม ศรีสะอาด, 2547)

2.1.3.5 วิธีป้องกันการเกิดปัญหา Multicollinearity

การเกิดปัญหา Multicollinearity เป็นปัญหาที่อาจหลีกเลี่ยงได้ยาก แต่วิธีที่จะทำไม่ให้เกิดปัญหา Multicollinearity น้อยที่สุด คือ

1. ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละคู่

ก่อนสร้างสมการถดถอยเชิงพหุควรทำการทดสอบดูว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทุกคู่ คุ้มค่าเป็น 0 หรือไม่ ($H_0 : \rho_{ij} = 0, H_1 : \rho_{ij} \neq 0$) ถ้าผลการทดสอบยอมรับ $H_0 : \rho_{ij} = 0$ ของแต่ละคู่ แสดงว่า ตัวแปรอิสระทุกตัว ($X_1, X_2, \dots, X_k$) ไม่มีความสัมพันธ์กัน สามารถนำตัวแปรอิสระทุกตัวเข้าสมการถดถอยเชิงพหุได้เลย แต่ถ้าหากว่ามีตัวแปรอิสระคู่ใดคู่หนึ่งที่ให้ผลการทดสอบเป็นปฏิเสธ H_0 แสดงว่า ตัวแปรอิสระคู่นั้นมีความสัมพันธ์กันจะต้องตัดตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งออกจากสมการ โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยให้ดูว่าตัวแปรอิสระตัวใดมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามน้อยกว่า ให้เลือกตัวแปรอิสระตัวนั้นออกจากสมการถดถอยเชิงพหุ แล้วเลือกเอาตัวแปรอิสระตัวที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามมากกว่าเข้าสมการถดถอยเชิงพหุ

2. เลือกตัวแปรอิสระโดยใช้วิธี Stepwise Regression

เป็นวิธีการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยเชิงพหุที่ดีที่สุด เพราะเป็นวิธีที่พัฒนาขึ้นมาโดยนำข้อดีของทั้งวิธี Forward Selection และ Backward Elimination มาผสมผสานกัน (มัลลิกา บุญนาค, 2548) เป็นวิธีที่พยายามขจัดปัญหาการเกิดตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กัน

สรุป การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) กับตัวแปรตาม (Y) ซึ่งในการศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของ

ธุรกิจประกันภัย ได้นำการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่ อัตราส่วนทางการเงิน ขนาดธุรกิจ และประเภทธุรกิจ ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย โดยวัดจากเบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้ ของธุรกิจ และนำสถิตินี้มาใช้ในการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ได้ทำการศึกษาและทบทวนงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้ทำการสืบค้นจากฐานข้อมูล Emerald Management Xtra 175 ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่ครอบคลุมสาขาวิชาการจัดการ การจัดการความรู้และสารสนเทศ การตลาด การบัญชี การเงิน เศรษฐศาสตร์ และได้ทำการสืบค้นจากฐานข้อมูล Science Direct ซึ่งเป็นฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สรุปงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องและน่าสนใจ มีดังต่อไปนี้

Saiful Azhar Rosly and Mohd Afandi Abu Bakar (2003) ได้ทำการศึกษาถึง ผลการดำเนินงานของธนาคารอิสลามและธนาคารสาขา ในประเทศมาเลเซีย โดยทำการศึกษาอัตราส่วน ดังนี้ 1. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Asset: ROA) 2. อัตราผลตอบแทนต่อเงินฝาก (Return on Deposit: ROD) 3. อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร 4. อัตราส่วนประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ (Asset Utilization: AU) 5. อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Operating Efficiency Ratio: OER) 6. อัตราส่วนการลงทุนในกำไร (Investment/interest margin: NOM) ผลการศึกษาพบว่า อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของธนาคารเขตของธนาคารอิสลาม เท่ากับ 0.01616 และธนาคารสาขาเท่ากับ 0.0041 อัตราส่วนประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ (AU) ของธนาคารอิสลาม และธนาคารสาขา เท่ากับ 0.0675 และ 0.0897 ตามลำดับ การที่อัตราส่วนนี้ของธนาคารอิสลามมีค่าต่ำ ทำให้ทราบถึงปัญหาในด้านการตลาดและความน่าเชื่อถือของลูกค้าในการใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่ อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (OER) ของธนาคารอิสลาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.7554 เมื่อเทียบกับธนาคารสาขา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.9115 อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรของธนาคารอิสลามมีค่าสูงกว่าธนาคารสาขา มีค่าเท่ากับ 0.1978 และ 0.0592 ตามลำดับ เหตุผลที่ธนาคารอิสลามมีอัตราส่วนนี้สูงกว่า ทำให้อธิบายได้ว่า ธนาคารอิสลามมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกิจการสูงกว่าธนาคารสาขานั้นเอง

Chau – Chun Leng and Ursina B. Meier (2006) ได้ทำการวิเคราะห์สภาพสินทรัพย์ – การประกันการสูญเสียอันอาจจะเกิดจากความเสียหายในทรัพย์สินของผู้อื่นของกิจการประกันภัยในบริษัทที่มีกิจการในต่างประเทศ โดยศึกษาการเริ่มใช้ Lossratio ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น โดยทดสอบสภาพกิจการประกันภัยและศึกษาความเป็นไปได้ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง การศึกษางานวิจัยนี้ใช้ทฤษฎีทางการเงินและทฤษฎีราคาของธุรกิจประกันภัย โดยใช้ทั้ง 2 ทฤษฎีร่วมกันในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ผลจากการศึกษาพบว่า ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีค่า Loss ratio ต่ำกว่าร้อยละ 55 ก่อนปี ค.ศ.1975 ประเทศเยอรมนี มีค่า Loss ratio ต่ำกว่าร้อยละ 70 ประเทศจีน มีค่า Loss ratio เท่ากับร้อยละ 40 ในช่วงแรก และจากผลของการศึกษางานวิจัยนี้ ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสภาพกิจการประกันภัย เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และข้อบังคับระหว่างประเทศ และการใช้ Loss ratio ควรใช้ร่วมกับอัตราดอกเบี้ย

Melek Acar Boyacioglu, Yakup Kara and Omer Kaan Baykan (2009) ได้ทำการพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของธนาคารโดยใช้วิธีทางสถิติในการวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับตัวแปรหลายตัว (Multivariate Statistical Method) โดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน 6 ด้าน ดังนี้ 1.ความเพียงพอของเงินทุน (Capital adequacy) 2.คุณภาพในสินทรัพย์ (Asset quality) 3.คุณภาพในการจัดการ (Management quality) 4.กำไร (Earnings) 5.สภาพคล่อง (Liquidity) 6.สภาพความเสี่ยงของตลาด (Sensitivity to market risk) การวิเคราะห์ผลโดยใช้ Factor analysis โดยวัด Kaiser-Meier-Olkin (KMO) เท่ากับ 0.537 การทดสอบ Bartlett's of Sphericity ค่า Chi-Square เท่ากับ 963.082 ผลการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสำหรับตัวแปรหลายตัว (Multivariate Statistical Method) โดยในเทคนิคการพยากรณ์นี้ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ Multivariate Discriminate Analysis (MDA), K-Means Cluster Analysis (CA) และ Logistic Regression Analysis (LRA)

แบบจำลอง Multivariate Discriminate Analysis (MDA) เป็นดังนี้

$$D_i = 0.056 + 0.117F_1 + 1.1889F_2 - 1.461F_3 - 0.185F_4 + 0.478F_5 + 0.166F_6 + 0.167F_7$$

MDA เป็นการบ่งบอกลักษณะความแตกต่างของกลุ่ม และจัดลำดับจำนวนสมาชิกของธนาคารทั้งหมด โดยใช้ Box's M- test เท่ากับ 186.26 ($p \leq 0.001$) แบบจำลอง MDA มีค่าความถูกต้องเท่ากับ 0.8837 ของการได้รับการฝึกอบรม และ 0.6818 ของการได้รับมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ K-Means Cluster Analysis (CA) ใช้ในการทดสอบความเหมือนกันภายในกลุ่มของ MDA โดยที่ CA จะระบุความเหมือนของกลุ่มโดยจะเลือกใช้ลักษณะจากการคำนวณ การพยากรณ์สถานะ

ความล้มเหลวของธนาคารมีค่าเท่ากับ 0.8604 ของการได้รับการฝึกอบรม และ 0.8181 ของการได้รับมาตรฐาน

แบบจำลอง Logistic Regression Analysis (LRA) เป็นดังนี้

$$Z_i = -1.216 - 1.637F_1 - 3.770F_2 + 5.407F_3 + 2.116F_4 - 3.016F_5 - 2.813F_6 - 1.2433F_7$$

แบบจำลองการพยากรณ์ความถูกต้องของธนาคารมีค่าเท่ากับ 0.8604 ของการได้รับการฝึกอบรม และ 0.8181 ของการได้รับมาตรฐาน

Shu – Hua Hsiao and Thou – Jen Whang (2009) ได้ทำการศึกษาแบบจำลองพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงิน ของบริษัทประกันชีวิต โดยทำการศึกษาเพื่อประเมินสถานการณ์ทางการเงิน และติดตามความล้มเหลวทางการเงินของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกในประเทศไต้หวัน โดยใช้ Risk-Based Capital (RBC ratios) และ Total Financial Index (TFI) ตามระบบ CAMEL-S model โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บริษัทประกันชีวิตภายในประเทศ จำนวน 15 บริษัท และบริษัทประกันชีวิตที่มีสาขาในต่างประเทศ จำนวน 10 บริษัท ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา มีทั้งหมด 32 ตัวแปร

การวิเคราะห์ผลโดยใช้ Factor analysis โดยวัด Kaiser- Meyer-Olkin โดยมีการสุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม เท่ากับ 0.627 การทดสอบ Bartlett's of Sphericity ค่า Chi-Square เท่ากับ 3,080.378 และค่า P – value เท่ากับ 0.00 มี 14 ตัวแปร โดยเลือกจากทั้งหมด 32 ตัวแปร การวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือจากปัจจัยทั้งหมด เท่ากับ 0.822 0.96 0.8006 0.9761 0.8967 และ 0.9785 ซึ่งเป็นค่าที่เหมาะสม (ทั้งหมด > 0.80)

ในการสร้างแบบจำลอง Total Financial Index (TFI) ทำให้ได้แบบจำลองดังต่อไปนี้

$$TFI = 3.713 + 4.313E - 05 * X1 + 0.03116 * X10 + 0.002459 * X12 + 0.008648 * X13 + 0.132 * X26 + 0.318 * X14 + 1.156E - 04 * X30$$

จากการผลของการวิเคราะห์ Multiple Discriminate Analysis (MDA) ทำให้ได้ข้อสรุปว่า MDA เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการจัดลำดับความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทประกันภัยเมื่อ CAMEL-S score มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 และ 5 ซึ่งเป็นลำดับที่มีความเสี่ยงสูงและเป็นความอ่อนแอทางการเงินของบริษัทประกันภัย ในอนาคตอาจเกิดความล้มเหลวทางการเงินได้ ผลในการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้ 1.สามารถนำไปใช้ควบคุมดูแลและพยากรณ์ความล้มเหลวทางการเงินของบริษัทประกันชีวิตได้ 2.ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและทำให้มีประสิทธิภาพในการควบคุมสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ความสำคัญในงบการเงิน และตัดสินใจในเหตุการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นได้ 3.ข้อมูลทางการเงินของบริษัทสามารถนำมาเปิดเผยให้กับผู้เอาประกันภัยรายใหม่

นอกจากนี้ในการศึกษา ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ได้ทำการศึกษาและทบทวนงานวิจัยภายในประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะศึกษาถึง การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน การวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงิน โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน ได้ทำการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ThaiLIS (Thailand Library Integrated System) ของสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา ซึ่งเป็นฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม วิทยานิพนธ์ รวบรวมจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศ สรุปงาน วิจัยที่เกี่ยวข้องและน่าสนใจภายในประเทศดังต่อไปนี้

นงเยาว์ ตั้งศิริ (2543) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ และอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินที่มีผลต่อกลุ่มอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินระหว่างช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองและช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ และศึกษาผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่มีต่ออัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงิน ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการคำนวณ รวมทั้งสิ้น 17 อัตราส่วน และดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญอีก 7 ตัว ได้แก่ ประชากร อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราแลกเปลี่ยน อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย การส่งออก และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

ผลการศึกษา พบว่า อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร มีความแตกต่างกันในช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองและช่วงเศรษฐกิจ ตกต่ำ อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า อัตราส่วนผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนสุทธิจากสินทรัพย์รวม มีความแตกต่างในช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองและช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ และอัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ พบว่า อัตราส่วนแห่งหนี้ อัตราส่วนระหว่างหนี้สินระยะยาวทั้งหมดกับสินทรัพย์รวม มีความแตกต่างกันในช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองและช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะเศรษฐกิจที่มีต่อผลการดำเนินงานของอุตสาหกรรม พบว่า ดัชนีชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ประชากร อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราแลกเปลี่ยน และอัตราเงินเฟ้อ มีผลต่ออัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินทั้ง 17 อัตราส่วน

ลัดดาวรรณ วัฒนโยธิน (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการเปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินของธุรกิจประกันวินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแยกเป็นกลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดใหญ่ และกลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดเล็ก โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินระหว่างปี พ .ศ. 2540-2544 การทดสอบความ แตกต่าง

ระหว่างกลุ่ม โดยนำค่าอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินมาทำการทดสอบโดยใช้ค่าสถิติ T-test (Two Sample T-test) แบบ Independent ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ด้านความสามารถในการทำกำไร ด้านการรับเสี่ยงภัย และด้านเงินกองทุน ของกลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดใหญ่มีอัตราส่วนเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดเล็ก ด้านสินทรัพย์และสภาพคล่อง ด้านการรับประกันภัยต่อ กลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดเล็กมีสภาพคล่องและความสามารถมากกว่ากลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดใหญ่ ในการเปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินระหว่าง กลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดใหญ่และกลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยขนาดเล็กนั้น พบว่า อัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินที่ดีกว่าไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของกลุ่มบริษัทประกันวินาศภัยอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

อรอนงค์ กัลยาณสิทธิ (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย ซึ่งเป็นการศึกษาความมั่นคงของธุรกิจ โดยวัดจากควมมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจประกันชีวิต ด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน และยังได้มีการแบ่งกลุ่มการวิเคราะห์ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนค่าใช้จ่าย และอัตราส่วนรวมกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการรับประกันภัยดีที่สุด อัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ มีการขยายตัวด้านการรับประกันภัยที่น้อยกว่ากลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก ประสิทธิภาพในการลงทุน โดยวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนสุทธิต่อการลงทุนนั้น พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มบริษัท มีอัตราส่วนนี้ใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีอัตราส่วนคิดเป็นร้อยละ 6.50 สำหรับ กลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก มีอัตราส่วนดังกล่าวเท่ากับร้อยละ 7.36 และ 7.53 ตามลำดับ ผลของอัตราส่วนผลตอบแทนสุทธิจากการลงทุนดังกล่าว แสดงว่าบริษัทประกันภัยในแต่ละขนาดของธุรกิจส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการลงทุนไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้การวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษี และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม ของกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพในการทำกำไรมากกว่ากลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก สำหรับอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงของเงินกองทุน อัตราส่วนเบี้ยประกันภัยรับสุทธิต่อเงินกองทุน และอัตราส่วนเงินสำรองค่าสินไหมจ่ายต่อ เงินกองทุน กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีความสามารถในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน ได้ดีกว่ากลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก

อดิศักดิ์ โมคติริ (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อเบี้ยประกันภัยของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย โดย ทำการศึกษาลักษณะของธุรกิจประกันชีวิตและศึกษาถึงความสัมพันธ์ของ

ปัจจัยที่มีผลต่อเบี้ยประกันของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย โดยกำหนดให้ตัวแปรที่มีผลต่อเบี้ยประกันภัยนี้ก็คือ เงินออมของครอบครัว อัตราดอกเบี้ย และอัตราการว่างงาน นอกจากนี้ได้ทำการศึกษาถึงความมั่นคงและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจ โดยวิเคราะห์จากอัตราส่วนทางการเงินประเภทต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินของธุรกิจประกันชีวิต ตั้งแต่ พ.ศ. 2540-2544 จำนวน 5 ปี การประมวลผลใช้โปรแกรม EViews (Econometric Views) เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression) แบบ Natural Logarithmic Linear Model

การวิเคราะห์ความมั่นคงของธุรกิจประกันชีวิตโดยใช้อัตราทางการเงินพบว่า อัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยทั่วไปบริษัทประกันชีวิตควรมีอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุนขั้นต่ำประมาณร้อยละ 15-20 อัตราส่วนเงินสำรองประกันภัยต่อขนาดของธุรกิจประกันชีวิตใกล้เคียงกับสัดส่วนที่ยอมรับได้ในระดับสากล ก็ร้อยละ 80 และอัตราส่วนเงินกองทุนต่อภาระผูกพันต่อผู้เอาประกันภัยมีแนวโน้มลดลง

การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตพบว่า อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ค่อนข้างต่ำ อยู่ระหว่างร้อยละ (2.53)-3.43 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI) อัตราส่วนกรมธรรม์ยกเลิกหรือขาดอายุ (CLR) และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับเสี่ยงภัยมีแนวโน้มลดลง และอัตราค่าจ้างหรือค่าบำนาญหนึ่งตัวแทนและนายหน้าประกันชีวิต (Commission Ratio) มีแนวโน้มสูงขึ้น

สำหรับการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อเบี้ยประกันของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพบว่า เงินออมของครัวเรือนผันแปรในทิศทางเดียวกันกับเบี้ยประกันภัยแรกสุด เมื่อเงินออมในครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้เบี้ยประกันภัยปีแรกสุดเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9640 ส่วนอัตราดอกเบี้ยและอัตราการว่างงานจะผันแปรในทิศทางตรงกันข้ามกับเบี้ยประกันภัยปีแรกสุด เมื่ออัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้เบี้ยประกันภัยปีแรกสุดลดลงร้อยละ 0.7912 และเมื่ออัตราการว่างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้เบี้ยประกันภัยปีแรกสุดลดลงร้อยละ 1.1434

ชัชพร วงศ์เลิศวาทิก (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความมั่นคงของบริษัทประกันวินาศภัย โดยทำการศึกษายบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยที่มีเงินกองทุนสูงสุด 30 อันดับแรกในปี พ.ศ. 2545 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาอยู่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2541-2545

ผลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 6 ด้าน พบว่า

1. ความสามารถในการทำกำไรจากการรับประกันภัย

- 1.1 อัตราส่วนค่าสินไหมทดแทน (loss ratio = LR) บริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
- 1.2 อัตราค่าใช้จ่าย (expenses ratio = ER) บริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่าสูงกว่าร้อยละ 15)
- 1.3 อัตราส่วนกำไร (profit ratio = PR) บริษัทประกันวินาศภัยมีค่าเฉลี่ยทั้งผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน โดยบริษัทที่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่า $\geq$ ร้อยละ 51)
- 1.4 อัตราการรับเสี่ยงภัยตัวเอง (kenney ratio = KR) บริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่า < ร้อยละ 400) มีเพียงบริษัทเดียวที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน คือ วิริยะประกันภัย ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานทุกปี
2. ความสามารถในการด้านการลงทุน (return on investment = ROI) บริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่า > อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ)
3. ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์และสภาพคล่อง
  - 3.1 อัตราสินทรัพย์ลงทุนต่อสินทรัพย์รวม (investment assets/total assets = IATA) บริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน โดยบริษัทที่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่า $\geq$ ร้อยละ 70-80)
  - 3.2 อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อหนี้สินระยะสั้น (liquid assets/short-term liabilities = LASL) บริษัทประกันวินาศภัยทุกบริษัทมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่า $\geq$ ร้อยละ 100)
4. ความสามารถด้านการชำระหนี้สิน
  - 4.1 อัตราส่วนเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัยต่อเงินกองทุน (technical reserves/total capital fund = TRCF) บริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่า < ร้อยละ 100)
  - 4.2 อัตราส่วนหนี้สินทั้งหมดต่อสินทรัพย์ รวม (total liabilities/total assets = TLTA) บริษัทประกันวินาศภัยมีค่าเฉลี่ยทั้งผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน โดยบริษัทที่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่า $\leq$ ร้อยละ 50)
5. การประกันต่อ บริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่า > ร้อยละ 50)
6. เสถียรภาพ
  - 6.1 อัตราการเปลี่ยนแปลงเงินกองทุน (change in capital fund = CCF) บริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่าระหว่างร้อยละ -10 ถึง +50)
  - 6.2 อัตราการเปลี่ยนแปลงเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ (change in net premium = CNP) บริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มีค่าระหว่างร้อยละ -10 ถึง +30)

ผลจากการวิเคราะห์โครงสร้างธุรกิจประกันวินาศภัย พบว่า ธุรกิจประกันวินาศภัยเป็นธุรกิจการเงินที่มีลักษณะโครงสร้างที่ค่อนข้างกระจุกตัว เมื่อวัดด้วยดัชนีแสดงการกระจุกตัว (Concentration) ได้แก่ Concentration Ratio และ Herfindahl Summary Index โดยใช้ค่าเบี้ยประกันภัยสุทธิ (net premium) ในช่วง 5 ปี เป็นฐานในการคำนวณ พบว่า บริษัทประกันวินาศภัยที่รับประกันภัยทางรถยนต์สูงจะได้รับส่วนแบ่งตลาดสูงด้วย เนื่องจากการรับประกันรถยนต์นั้น เป็นการรับประกันภัยที่มีค่าเบี้ยประกันภัยรับสุทธิสูงสุด

วิไลวรรณ มหาวิวัฒน์ (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความมั่นคงทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย เป็นการศึกษาถึงลักษณะทั่วไป ได้แก่ ประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการ ประเภท รูปแบบต่างๆ ของการประกันชีวิต การดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการประกันชีวิต และทำการศึกษาถึงโครงสร้างทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย โดยจะทำการวิเคราะห์งบการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย มีทั้งหมด 25 บริษัท ข้อมูลอยู่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2540-2545 แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริษัทขนาดเล็กและกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ โดยใช้สินทรัพย์รวม เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม การวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงิน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงิน ซึ่งประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน และงบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินทุน

ผลจากการวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของกลุ่มบริษัทประกันชีวิตในประเทศไทย พบว่า

1. โครงสร้างทางการเงินในด้านสินทรัพย์ กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีการถือครองอสังหาริมทรัพย์ในสัดส่วนที่มากกว่า ส่วนกลุ่มบริษัทขนาดเล็กมีการถือครองสินทรัพย์ในรูปของเงินสดและเงินฝากสถาบันการเงินเท่านั้นและถือในสัดส่วนที่มากกว่ากลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ ส่วนในด้านหนี้สินและทุน กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ใช้เงินทุนจากหนี้สินในสัดส่วนที่มากกว่าการใช้เงินทุนจากเงินกองทุน กลุ่มบริษัทขนาดเล็กใช้เงินทุนจากเงินกองทุนในสัดส่วนที่มากกว่าการใช้เงินทุนจากหนี้สิน
2. การดำเนินงานธุรกิจประกันชีวิต กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีส่วนแบ่งการตลาดของเบี้ยประกันภัยรับสูงถึงร้อยละ 99 กลุ่มบริษัทขนาดเล็กมีส่วนแบ่งการตลาดของเบี้ยประกันภัยรับเพียงร้อยละ 1 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่า การดำเนินธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย ส่วนใหญ่แล้วถูกผูกขาดไว้กับบริษัทขนาดใหญ่
3. ฐานะทางการเงินของธุรกิจประกันชีวิต ด้านอัตราส่วนสภาพคล่องทั้งกลุ่มบริษัทขนาดเล็กและกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีสภาพคล่องไม่แตกต่างกัน โดยเฉลี่ยในปี พ.ศ. 2545 อยู่ที่ 0.6 เท่า ด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงาน กลุ่มบริษัทขนาดเล็กมีอัตรากำไรสุทธิรวมโดย

เฉลี่ย 6 ปี อยู่ที่ร้อยละ 54.2 และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปี พ .ศ. 2545 อยู่ที่ร้อยละ 192.25 ส่วนกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีอัตรากำไรสุทธิรวมโดยเฉลี่ย 6 ปี อยู่ที่ร้อยละ 31.4 และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปี พ .ศ. 2545 อยู่ที่ร้อยละ 189.89 ด้านอัตราส่วนแสดงหนี้สิน ทั้งกลุ่มบริษัทขนาดเล็กและกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่มีอัตราส่วนแสดงหนี้สินในระดับสูงใกล้เคียงกัน และด้านความสามารถในการทำกำไรของทั้งระบบมีแนวโน้มลดลง กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ มีค่าอัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเบี่ยประกันภัยรับสุทธิต่ำกว่ากลุ่มบริษัทขนาดเล็ก

ผลจากการทดสอบสถิติโดยใช้ Mann-Whitney U Test เป็นการทดสอบแบบไม่ใช้พารามิเตอร์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อทดสอบค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินในแต่ละกลุ่มบริษัท พบว่า ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ มีค่ามากกว่า ค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มบริษัทขนาดเล็ก แสดงให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทประกันชีวิตขนาดใหญ่มีฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ดีกว่ากลุ่มบริษัทขนาดเล็ก

จิรบุษ สันโद्य (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานทางการเงินและ รายการคงค้างของกิจการ โดยกำหนดให้ตัวแปรตาม คือ รายการคงค้างของกิจการในปัจจุบัน และตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 1) ตัวแปรที่สนใจศึกษา ได้แก่ กำไรสุทธิ ระดับความสัมพันธ์ของผลการดำเนินงานของกิจการกับของอุตสาหกรรม กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ระยะเวลาในการแสดงความคิดเห็นของผู้สอบบัญชี และลักษณะของกิจการ 2) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ประเภทของอุตสาหกรรม ขนาดของกิจการ และรายการคงค้างในปีก่อน สถิติที่ใช้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานทางการเงินกับรายการคงค้างของกิจการ คือ การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้ตัวแบบในการทดสอบมีดังนี้

ตัวแบบที่ 1

$$ACCRUAL_T = \beta_0 + \beta_1 NI + \beta_2 INDUSTRY + \beta_3 SIZE + \beta_4 ACCRUAL_{T-1} + e$$

ตัวแบบที่ 2

$$ACCRUAL_T = \beta_0 + \beta_1 COR + \beta_2 INDUSTRY + \beta_3 SIZE + \beta_4 ACCRUAL_{T-1} + e$$

ตัวแบบที่ 3

$$ACCRUAL_T = \beta_0 + \beta_1 CFO + \beta_2 INDUSTRY + \beta_3 SIZE + \beta_4 ACCRUAL_{T-1} + e$$

ตัวแบบที่ 4

$$ACCRUAL_T = \beta_0 + \beta_1 DAYS + \beta_2 INDUSTRY + \beta_3 SIZE + \beta_4 ACCRUAL_{T-1} + e$$

ตัวแบบที่ 5

$$ACCRUAL_T = \beta_0 + \beta_1 CLASSIFY + \beta_2 INDUSTRY + \beta_3 SIZE + \beta_4 ACCRUAL_{T-1} + e$$

ผลการทดสอบ พบว่า ตัวแบบที่ 1 ถึงตัวแบบที่ 5 คือ กำไรสุทธิ ระดับความสัมพันธ์ของผลการดำเนินงานของกิจการกับของอุตสาหกรรม และกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน มีความสัมพันธ์กับรายการคงค้างของกิจการอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ในทางตรงกันข้าม พบว่าระยะเวลาในการแสดงความคิดเห็นของผู้สอบบัญชี และลักษณะของกิจการไม่มี ความสัมพันธ์กับรายการคงค้างของกิจการอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) และผลการทดสอบตัวแปรควบคุม มีความสอดคล้องกับผลการทดสอบที่ได้จากตัวแบบที่ 1 ถึงตัวแบบที่ 5 คือ รายการคงค้างของกิจการขึ้นอยู่กับ ประเภทของกิจการ ขนาดของกิจการ และรายการคงค้างปีก่อน อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ทั้งนี้ ตัวแปรที่มีนัยสำคัญอย่างมากคือ กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ขนาดของกิจการและรายการคงค้างปีก่อน

ทวิวัฒน์ ชื่นบานเย็น (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทยก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ โดยทำการศึกษาเฉพาะธุรกิจประกันวินาศภัยที่ได้จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วง คือ พ.ศ. 2536-2540 และ พ.ศ. 2541-2545 ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) รายปีของบริษัทประกันวินาศภัย

การกระจุกตัวของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิของธุรกิจประกันวินาศภัย พิจารณาจากค่า concentration ratio และ herfindahl index มีการกระจุกตัว โดยวิเคราะห์จากเบี้ยประกันภัยรับสุทธิของบริษัท พบว่า ค่า concentration ratio และ herfindahl index ช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจมีการกระจุกตัวของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิสูงกว่าค่า concentration ratio และ herfindahl index ช่วงหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ โดยบริษัทที่มีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิสูงสุดในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจ คือ บริษัทวิริยะประกันภัย จำกัด ส่วนบริษัทที่มีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิเป็นอันดับแรกๆ ทั้งช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ คือ บริษัทกรุงเทพประกันภัย จำกัด บริษัทนารายณ์สากลประกันภัย จำกัด และบริษัทลิเบอร์ตีประกันภัย จำกัด

ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย โดยวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน 6 ด้าน พบว่า

1. ความสามารถในการขยายงานการรับประกันภัย

บริษัทประกันวินาศภัยในช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ปรากฏว่ามีแนวโน้มที่มีความสามารถในการขยายงานการรับประกันภัยเพิ่มขึ้น แต่เพิ่มขึ้นในระดับค่อนข้างต่ำ โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 0.85-1.02 เท่า

2. ความสามารถในการชำระหนี้สิน

ช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ บริษัทประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อเงินกองทุน โดย

เฉลี่ยอยู่ที่ 1.19 เท่าของเงินกองทุน ในช่วงหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ บริษัทประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อเงินกองทุนโดยเฉลี่ยเป็น 1.35 เท่าของเงินกองทุน ส่วนอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทย ช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ มีอัตราส่วนอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน และอัตราส่วนดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอยู่ที่ 0.55-0.60

3. สภาพคล่องทางการเงิน

บริษัทประกันวินาศภัยในประเทศไทยในช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ มีอัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อหนี้สินที่มีผู้เอาประกันภัยอยู่ในระดับที่น่าพอใจ โดยในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจมีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยเป็น 2.15 และในช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจมีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยเป็น 1.99

4. ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์

อัตราส่วนทรัพย์สินลงทุนต่อสินทรัพย์รวมในช่วงก่อนและหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ โดยมีอัตราส่วนอยู่ในระดับที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน และเป็นระดับที่ดี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 0.67-0.68 และอัตราส่วนรายได้สุทธิจากการลงทุนต่อทรัพย์สินลงทุน ในช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจมีอัตราส่วนที่มากกว่าช่วงเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ

5. ความสามารถในการชำระหนี้สินที่มีต่อผู้เอาประกันภัย

อัตราส่วนสินทรัพย์ลงทุนต่อหนี้สินที่มีต่อผู้เอาประกันภัยในช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ มีอัตราโดยเฉลี่ยสูงกว่าช่วงหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 1.80

6. ความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ

บริษัทประกันวินาศภัย ช่วงก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ มีความสามารถในการทำกำไรได้มากกว่าช่วงหลังเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ

กนกกร สุกรินทร์ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวัดผลการดำเนินงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย โดยทำการศึกษาถึงสถานการณ์ทั่วไป และทำการวัดผลการดำเนินงาน รวมถึงเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการดำเนินงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ อยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2545-2549 โดยแบ่งประเภทของกิจการเป็น 3 ประเภทได้แก่ กิจการการผลิต กิจการบริการ กิจการค้าปลีกและค้าส่ง สถิติที่ใช้ในการสร้างสมการ คือการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินที่มีต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของกิจการ พบว่ากิจการประเภทการบริการมีอัตรากำไรสุทธิปี พ .ศ. 2546 มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางการเงินในภาคการบริการมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ ($\beta = 0.504$) ส่วนกิจการประเภทการผลิตมีอัตรากำไรสุทธิปี พ .ศ. 2546 มีความสัมพันธ์กับผลการ

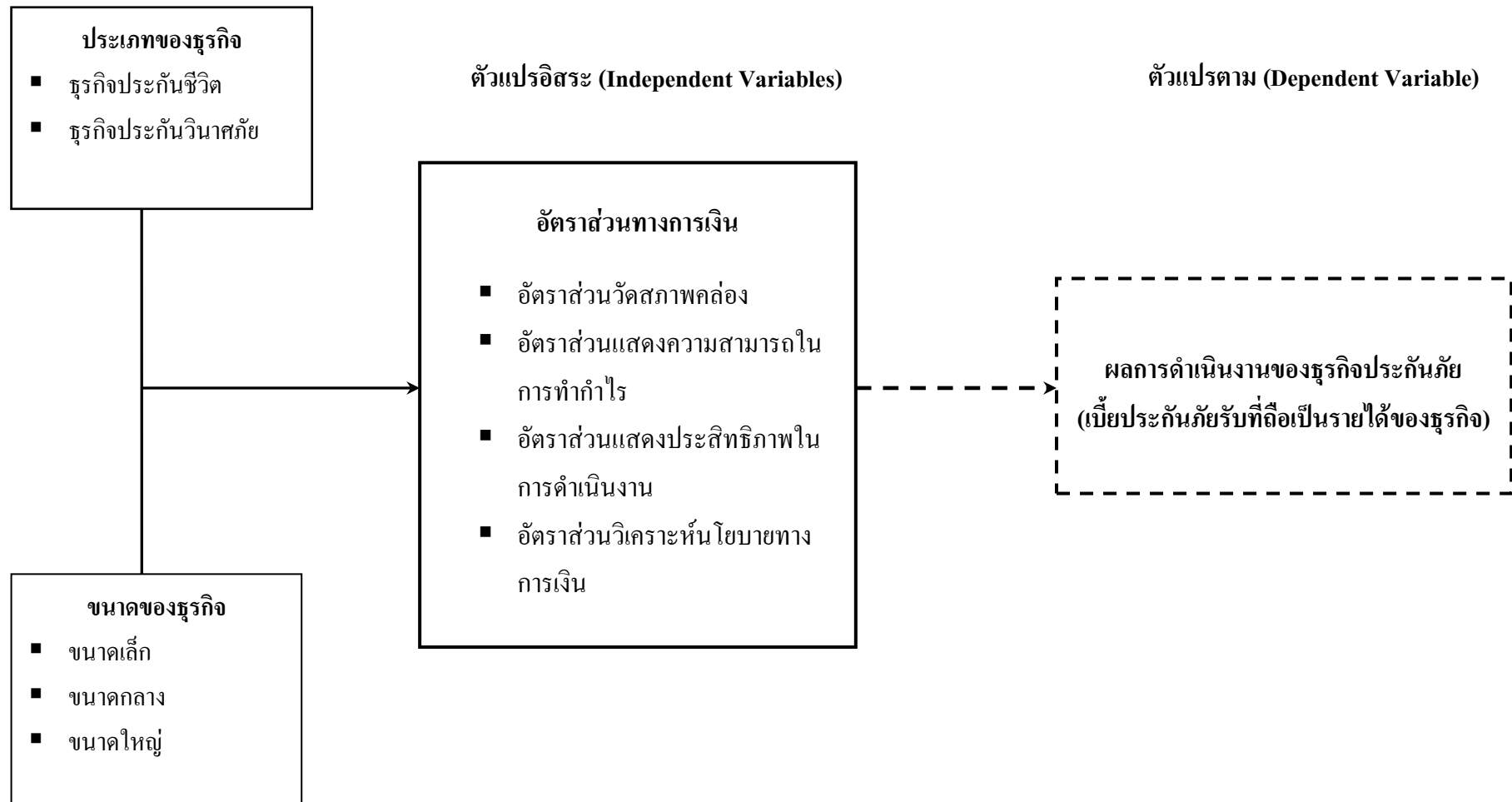
ดำเนินงานทางการเงินในภาคการผลิตมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ ($\beta = 0.749$) และกิจการประเภทการค้าปลีกและค้าส่งมีอัตราส่วนหนี้สินรวมปี พ .ศ. 2548 มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางการเงินในภาคการค้าปลีกและค้าส่งมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ ($\beta = 0.635$) อัตราผลตอบแทนเงินสดต่อยอดขายปี พ.ศ. 2547 มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางการเงินมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ ($\beta = 0.945$) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมปี พ .ศ. 2548 มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางการเงินมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ ($\beta = 0.774$) สรุปได้ว่าทั้งประเภทและขนาดของธุรกิจที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางการเงินที่แตกต่างกัน

ฉวีวิดิ ชัยวัฒน์ และชาญเดช เดชคง (2551) ได้ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการซื้อประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจในประเทศไทย โดยศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความต้องการซื้อประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจในช่วงปี พ .ศ. 2539-2548 โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจะเป็นข้อมูลทุติยภูมิรายไตรมาส โดยข้อมูลต่างๆ ที่ศึกษาได้แก่ 1.จำนวนกรมธรรม์ประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ 2.เบี้ยประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจเฉลี่ย 3.จำนวนเงินเอาประกันภัยเฉลี่ย 4.ค่าสินไหมทดแทนประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจเฉลี่ย 5.ราคารถยนต์ใหม่เฉลี่ย 6.ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์ส่วนบุคคลใหม่ 7.ปริมาณการจำหน่ายรถยนต์เชิงพาณิชย์ใหม่ และ 8.ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยใช้การวิเคราะห์แบบถด ถอยพหุคูณเชิงซ้อน (Multiple Regression Analysis) และใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method) ในรูปแบบ ARIMAX ผลการศึกษาพบว่า ราคาของรถยนต์ใหม่มีผลกระทบต่อความต้องการซื้อประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจมากที่สุด โดยมีความยืดหยุ่นเท่ากับ 1.07 เนื่องจากเมื่อราคาของรถยนต์มีราคาแพงขึ้นจะมีผลทำให้ค่าอะไหล่ค่าซ่อมของรถยนต์มีราคาสูงขึ้นตามไปด้วย และในทางตรงกันข้ามอัตราเบี้ยประกันรถยนต์ภาคสมัครใจที่เพิ่มสูงขึ้นจะทำให้ความต้องการซื้อประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจลดลงเท่ากับ -0.72 อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของมูลค่าสินไหมทดแทนโดยมีความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.11 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนเงินเอาประกันภัยโดยมีความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.09 จำนวนการขายรถยนต์ใหม่ทั้งเพื่อการใช้ส่วนบุคคลและเพื่อการใช้เชิงพาณิชย์โดยมีความยืดหยุ่นเท่ากับ 0.19 และ 0.06 รวมทั้งการเปลี่ยนแปลง ของผลิตภัณฑ์มวลรวมเท่ากับ 0.12 อย่างมีนัยสำคัญ ที่เพิ่มสูงขึ้นจะส่งผลให้เกิดความต้องการซื้อประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจเพิ่มขึ้นด้วย

สรุป จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมาทำการศึกษา อีกทั้งยังได้นำการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) มาใช้ในการสร้างแบบจำลอง

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้นำอัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัย มาทำการวิเคราะห์ อัตราส่วนทางการเงินหลักๆ ประกอบด้วย อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) รวมทั้งยังทำการศึกษาถึง ประเภทของธุรกิจ และขนาดของธุรกิจ มาเป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย (เบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้ของ ธุรกิจ) ซึ่งเป็นตัวแปรตาม โดยมีกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา จากวัตถุประสงค์และสมมติฐานข้างต้น สามารถเขียนกรอบการวิจัยได้ตามภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย มีวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

3.1 วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิง ปริมาณ (Quantitative Research) (นราศรี ใววนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี, 2549) โดยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน
2. กำหนดปัญหาของงานวิจัย ที่มา และความสำคัญของปัญหา
3. กำหนดวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ที่มาและความสำคัญของปัญหา
4. กำหนดสมมุติฐานเพื่อเป็นแนวทางในการตอบปัญหา และวัตถุประสงค์
5. กำหนดขอบเขตของการศึกษา ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
6. เก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินของธุรกิจประกันภัย
7. นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ผล และทำการทดสอบสมมุติฐาน
8. สรุป และอภิปรายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมุติฐาน
9. นำเสนอข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ธุรกิจประกันภัย ซึ่งแบ่งออกเป็น

- บริษัทประกันชีวิต
- บริษัทประกันวินาศภัย

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้ทำการศึกษาประชากรในธุรกิจประกันชีวิต จำนวน 25 บริษัท และบริษัทประกันวินาศภัย จำนวน 69 บริษัท รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 94 บริษัท ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมดแทนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การแบ่งกลุ่มบริษัทในครั้งนี้ ใช้สินทรัพย์รวม เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มได้ 3 กลุ่มดังนี้

- กลุ่มบริษัทขนาดเล็ก มีสินทรัพย์รวมต่ำกว่า 1,500 ล้านบาท
- กลุ่มบริษัทขนาดกลาง มีสินทรัพย์รวมระหว่าง 1,500 ล้านบาท ถึง 10,000 ล้านบาท
- กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ มีสินทรัพย์รวมเกิน 10,001 ล้านบาทขึ้นไป

ในการแบ่งกลุ่มโดยใช้ขนาดสินทรัพย์รวม เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้จัดกลุ่มขนาดของบริษัทประกันภัย โดย ใช้เกณฑ์การแบ่งกลุ่มจากขนาดสินทรัพย์รวม ซึ่งการพิจารณาเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม บริษัทขนาดใหญ่ บริษัทขนาดกลาง บริษัทขนาดเล็ก ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มโดยดูการกระจายตัวของขนาดสินทรัพย์รวมของบริษัทประกันภัย (อรอนงค์ กัลยาณสิทธิ์, 2546)

3.3 ตัวแปรที่ทำการวิจัย

ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรเพื่อใช้ในการวิจัย ดังนี้

3.3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย

- อัตราส่วนทางการเงิน 17 อัตราส่วน
- ขนาดธุรกิจ
- ประเภทธุรกิจ

3.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย โดยวัดจากเบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้ของธุรกิจ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งรวบรวมได้จากรายงานประจำปีในส่วนของงบการเงินรายปีในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2546-2550) ของธุรกิจประกันภัยจาก สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ ตำรา และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย มีวิธีการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. จำนวนอัตราส่วนทางการเงินจากงบการเงินของธุรกิจประกันภัยในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2546 – 2550) และใช้ค่าของอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าว ทั้ง 5 ปี เป็นตัวแปรอิสระในการสร้างแบบจำลอง

2. ใช้โปรแกรมหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวด้วยเพียสันน์ (Person correlation) ซึ่งค่าที่ได้เรียกว่า “สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์” โดยปกติจะมีค่าอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00

- ถ้ามีค่าติดลบ หมายความว่า ตัวแปร 2 ตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม
- ถ้ามีค่าเป็นบวก หมายความว่า ตัวแปร 2 ตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
- ถ้ามีค่าเป็นศูนย์ หมายความว่า ตัวแปร 2 ตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน (ชวาล แพร์ตกุล , ออนไลน์, 2549)

เมื่อนำตัวแปรมาหาความสัมพันธ์แล้ว นำตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ที่อยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะต้องมีความสัมพันธ์เชิงบวกและเชิงลบกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 โดยผลการวิเคราะห์ที่ได้กำหนดให้ตัวแปรจะต้องไม่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงเกิน 0.80 เพื่อป้องกันการเกิดปัญหา Multicollinearity (วิชัชชัยงาม สันติวงศ์, 2542)

3. การทดสอบสมมุติฐาน

สมมุติฐานที่ 1: อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยนำค่าอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินมาทำการทดสอบสมมุติฐานโดยใช้ค่าสถิติ T – test แบบ Independent ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ($\alpha = 0.05$) สำหรับการทดสอบสมมุติฐาน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 การทดสอบสำหรับอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่ามากกว่าถือว่าดีกว่า
- กลุ่มที่ 2 การทดสอบสำหรับอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่าน้อยกว่าถือว่าดีกว่า

สำหรับในกลุ่มที่ 1 หมายความว่าค่าอัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณได้มีค่าสูงจึงจะถือว่าดี ส่วนในกลุ่มที่ 2 หมายความว่าค่าอัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณได้มีค่าต่ำจึงจะถือว่าดี (ถัดดาวรรณ วัฒนโยธิน , 2545)

สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานที่ 2 และ 3 คือการสร้างสมการหรือแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมากกว่า 1 ตัว และตัวแปรตาม 1 ตัว ผลที่ได้จากการวิเคราะห์สามารถสรุปได้เป็นความสัมพันธ์อยู่ในรูปของสมการเส้นตรง และเพื่อให้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่กำหนดไว้ จึงได้ทำการวิเคราะห์โดยแบ่งสมการออกตามประเภทของธุรกิจประกันภัยสามารถเขียนให้อยู่ในรูปแบบความสัมพันธ์ดังสมการต่อไปนี้

- แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุที่ 1

$$Y_1 = \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4$$

โดยที่ : Y_1 = ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต (เบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้ของธุรกิจ)

X_1 = อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง

X_2 = อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

X_3 = อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

X_4 = อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

$\beta_1, \beta_2, \beta_3$ และ β_4 = ค่าสัมประสิทธิ์

- แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุที่ 2

$$Y_2 = \beta_5 X_1 + \beta_6 X_2 + \beta_7 X_3 + \beta_8 X_4$$

โดยที่ : Y_2 = ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย (เบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้ของธุรกิจ)

X_1 = อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง

X_2 = อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

X_3 = อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

X_4 = อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

$\beta_5, \beta_6, \beta_7$ และ β_8 = ค่าสัมประสิทธิ์

สำหรับการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุนั้น ตัวแปรอิสระที่ทำการศึกษา มีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ประเภทธุรกิจ กำหนดให้มี 2 ค่า ได้แก่
  - 1.1 กำหนดให้ 1 เป็นตัวแทนของธุรกิจประกันชีวิต
  - 1.2 กำหนดให้ 2 เป็นตัวแทนของธุรกิจประกันวินาศภัย
2. ตัวแปรอิสระ ขนาดของธุรกิจ กำหนดให้มี 3 ค่า ได้แก่

- 2.1 กำหนดให้ 1 เป็นตัวแทนของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดเล็ก
- 2.2 กำหนดให้ 2 เป็นตัวแทนของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง
- 2.3 กำหนดให้ 3 เป็นตัวแทนของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่

จากการกำหนดตัวแปรอิสระดังกล่าว เรียกว่า ตัวแปรหุ่น (Dummy Variables) (ศิริชัย พงษ์วิชัย : 358, 2547)

4. การคัดเลือกตัวแปร

พิจารณาจากข้อจำกัดของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ โดยที่ตัวแปรอิสระแต่ละตัวจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกิน (0.80) เพราะถ้ามีความสัมพันธ์กันมากจะก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity โดยทำการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ได้แก่ อัตราส่วน วิกฤตภาพคล่อง อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน ฉะนั้นหากตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงเกิน 0.80 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่เป็นอิสระต่อกัน และจะไม่สามารถแยกอิทธิพลของตัวแปรตัวหนึ่งออกจากตัวแปรตัวหนึ่งได้ โดยจะต้องตัดตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์สูงเกิน 0.80 ออกไป (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ , 2543) การคัดเลือกตัวแปรอิสระที่เหมาะสมสำหรับสร้างแบบจำลองโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ จึงเลือกใช้การวิเคราะห์อย่างมีลำดับขั้น (Stepwise Analysis)

5. การทดสอบสมมติฐานโดยใช้แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

โดยทดสอบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) กับชุดตัวแปรอิสระ β_i หรือไม่ โดยสมมติฐานเพื่อการทดสอบคือ

$$H_0 : \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \dots = \beta_n = 0$$

$$H_1 : \beta_i \neq 0 \text{ อย่างน้อย 1 ตัว}$$

ผลการทดสอบสมมติฐานจะพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ทดสอบคือ F-Test ในตารางวิเคราะห์ความแปรปรวนว่ามีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ถ้าค่า Sig. มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนด $\alpha = 0.05$ จะสรุปว่าปฏิเสธ H_0 แสดงว่ามีตัวแปรอิสระ X อย่างน้อย 1 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม Y

6. ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับ β_i ทีละตัว

ถ้าการทดสอบ F-test ได้ผลปฏิเสธ H_0 จะทำการทดสอบต่อไปเพื่อดูว่า β_i ตัวใดไม่เท่ากับ 0 โดยทดสอบทีละตัว และมีสมมติฐานเพื่อการทดสอบคือ

$$H_0: \beta_i = 0$$

$$H_1: \beta_i \neq 0$$

จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 เมื่อค่า t-test ที่ทดสอบได้ มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด $\alpha = 0.05$ นั่นคือ ตัวแปรอิสระ X สามารถอธิบายความผันแปรในตัวแปรตาม Y ได้ สำหรับการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับ β_0 ถ้าสรุปว่ายอมรับ H_0 นั่นคือ เส้นถดถอยเชิงเส้นที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม Y กับตัวแปรอิสระ X_i ต่างๆ ผ่านจุดกำเนิด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย โดยใช้แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินจากบุคคลและงบกำไรขาดทุน ปี พ.ศ. 2546-2550 ของธุรกิจประกันชีวิต (Life insurance) และธุรกิจประกันวินาศภัย (Non-life insurance) ที่ยังดำเนินการอยู่ โดยมีผลการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้

- 4.1 ลักษณะทั่วไปของธุรกิจประกันภัย
- 4.2 อัตราส่วนทางการเงิน
- 4.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน
- 4.4 การอภิปรายผล

4.1 ลักษณะทั่วไปของธุรกิจประกันภัย

ธุรกิจประกันภัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสร้างแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุ มีจำนวน 94 บริษัท โดยแบ่งตามประเภทของธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัย

ตารางที่ 4.1 จำนวนของธุรกิจประกันภัยจำแนกตามกลุ่มประเภท ธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัย

กลุ่มธุรกิจประกันภัย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ธุรกิจประกันชีวิต	25	26.6
ธุรกิจประกันวินาศภัย	69	73.4
รวม	94	100.00

ที่มา : จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์และจากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจประกันภัยที่ทำการศึกษาเมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทของธุรกิจ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างธุรกิจประกันชีวิตมีทั้งหมด 25 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 26.6 และกลุ่มตัวอย่างธุรกิจประกันวินาศภัยมีทั้งหมด 69 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 73.4 โดยนำมาศึกษาครั้งนี้มีจำนวนทั้งหมด 94 บริษัท

ตารางที่ 4.2 จำนวนของธุรกิจประกันภัยจำแนกตามขนาดของธุรกิจ

ขนาดธุรกิจประกันภัย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	58	61.7
ขนาดกลาง	28	29.8
ขนาดใหญ่	8	8.5
รวม	94	100.0

ที่มา : จากการแบ่งกลุ่มโดยใช้สินทรัพย์รวม ณ สิ้นปี พ.ศ. 2546 และจากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจประกันภัยที่ทำการศึกษาเมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดของธุรกิจ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ธุรกิจประกันภัยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.7 รองลงมา เป็นธุรกิจขนาดกลาง จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.8 และเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนของธุรกิจประกันภัยจำแนกตามรายได้รวม สินทรัพย์รวม และกำไรสุทธิ

ประเภท	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
รายได้รวม		
น้อยกว่า 2,000,000,000 บาท	75	79.8
2,000,000,000 – 5,000,000,000 บาท	10	10.5
5,000,000,001 – 8,000,000,000 บาท	1	1.1
8,000,000,001 – 11,000,000,000 บาท	4	4.3
มากกว่า 11,000,000,000 บาท	4	4.3
รวม	94	100.00

ตารางที่ 4.3 จำนวนของธุรกิจประกันภัยจำแนกตามรายได้รวม สินทรัพย์รวม และกำไรสุทธิ (ต่อ)

ประเภท	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สินทรัพย์รวม		
น้อยกว่า 7,900,000,000 บาท	83	88.3
7,900,000,000 – 15,800,000,000 บาท	4	4.3
15,800,000,001 – 23,800,000,000 บาท	1	1.1
23,800,000,001 – 31,700,000,000 บาท	1	1.1
มากกว่า 31,700,000,000 บาท	5	5.2
รวม	94	100.0
ผลประกอบการ		
ขาดทุนสุทธิ		
น้อยกว่า 50,000,000 บาท	22	23.3
50,000,000 – 100,000,000 บาท	6	6.4
100,000,001 – 170,000,000 บาท	3	3.2
มากกว่า 170,000,000 บาท	2	2.1
กำไรสุทธิ		
น้อยกว่า 200,000,000 บาท	48	51.1
200,000,000 – 1,400,000,000 บาท	11	11.7
1,400,000,001 – 2,000,000,000 บาท	1	1.1
มากกว่า 2,000,000,000 บาท	1	1.1
รวม	94	100.0

ที่มา : จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์และจากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของธุรกิจประกันภัยที่ทำการศึกษาเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายได้รวม สินทรัพย์รวม และกำไรสุทธิ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

(1) รายได้รวม

ธุรกิจประกันภัยส่วนใหญ่มีรายได้รวมน้อยกว่า 2,000,000,000 บาท จำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.8 รองลงมาเป็นธุรกิจประกันภัยที่มีรายได้รวม 2,000,000,001-5,000,000,000 บาท จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5 ธุรกิจประกันภัยที่มีรายได้รวม 8,000,000,001-11,000,000,000

บาท จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.3 ธุรกิจประกันภัยที่มีรายได้รวม มากกว่า 11,000,000,001 บาท
 จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.3 และธุรกิจประกันภัยที่มีรายได้รวม 5,000,000,001-8,000,000,000
 บาท จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.1 ตามลำดับ

(2) สินทรัพย์รวม

ธุรกิจประกันภัยส่วนใหญ่มีสินทรัพย์รวม น้อยกว่า 7,900,000,000 บาท จำนวน 83 ราย คิด
 เป็นร้อยละ 88.3 รองลงมาเป็นธุรกิจประกันภัยที่มีสินทรัพย์รวม 7,900,000,001-15,800,000,000
 บาท จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.3 ธุรกิจประกันภัยที่มีสินทรัพย์รวม มากกว่า 31,700,000,001
 บาท จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.2 ธุรกิจประกันภัยที่มีสินทรัพย์ 15,800,000,001-
 23,800,000,000 บาท จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.1 และธุรกิจประกันภัยที่มีสินทรัพย์รวม
 23,800,000,001-31,700,000,000 บาท จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.1 ตามลำดับ

(3) ผลประกอบการ

ธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงขาดทุนสุทธิ น้อยกว่า 50,000,000 บาท
 จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.3 รองลงมาเป็นธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วง
 ขาดทุนสุทธิระหว่าง 50,000,001-100,000,000 บาท จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.4 ธุรกิจ
 ประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงขาดทุนสุทธิระหว่าง 100,000,001-170,000,000 บาท
 จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.2 และธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงขาดทุนสุทธิ
 มากกว่า 170,000,001 บาท จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.1 ตามลำดับ นอกจากนี้ธุรกิจประกันภัย
 ส่วนใหญ่ที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงกำไรสุทธิน้อยกว่า 200,000,000 บาท จำนวน 48 ราย คิดเป็น
 ร้อยละ 51.1 รองลงมาเป็นธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงกำไรสุทธิระหว่าง
 200,000,001-1,400,000,000 บาท จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.7 ธุรกิจประกันภัยที่มีผล
 ประกอบการอยู่ในช่วงกำไรสุทธิระหว่าง 1,400,000,001-2,000,000,000 บาท จำนวน 1 ราย คิดเป็น
 ร้อยละ 1.1 และธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงกำไรสุทธิมากกว่า 2,000,000,001 บาท
 จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.1 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์โดยภาพรวม พบว่า ธุรกิจประกันภัย ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจ ประกันภัยประเภท
 ประกันวินาศภัย ร้อยละ 73.4 เป็นธุรกิจประกันภัยประเภทประกันชีวิต ร้อยละ 26.6 ซึ่งธุรกิจ
 ประกันภัยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจ ขนาดเล็ก จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.7 โดยที่ธุรกิจประกันภัย
 ดังกล่าวส่วนใหญ่มีรายได้รวม น้อยกว่า 2,000,000,000 บาท ร้อยละ 79.8 มีสินทรัพย์รวม น้อยกว่า
 7,900,000,000 บาท ร้อยละ 88.3 มีผลประกอบการอยู่ในช่วงขาดทุนสุทธิ น้อยกว่า 50,000,000 บาท
 ร้อยละ 23.3 และมีผลประกอบการอยู่ในช่วงกำไรสุทธิน้อยกว่า 200,000,000 บาท ร้อยละ 51.1

4.2 อัตราส่วนทางการเงิน

ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจประกันภัย ได้แก่ อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) และอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) มีดังนี้

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)				
1. อัตราส่วนทุน หมุนเวียน (เท่า)	ค่าเฉลี่ย (Mean)		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	
	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย
▪ ปี 2546	2.907	0.210	5.643	0.015
▪ ปี 2547	1.935	0.216	2.848	0.015
▪ ปี 2548	1.947	5.076	3.636	0.220
▪ ปี 2549	1.808	3.579	2.952	0.132
▪ ปี 2550	1.698	2.103	2.682	1.510
2. อัตราการหมุนเวียน เบี้ยประกันค้ำรับ (วัน)				
▪ ปี 2546	0.264	0.705	0.270	0.408
▪ ปี 2547	0.241	0.014	0.271	0.013
▪ ปี 2548	0.227	0.685	0.213	0.333
▪ ปี 2549	0.249	0.692	0.201	0.362
▪ ปี 2550	0.205	0.713	0.173	0.423

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง ประกอบด้วย อัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับ สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

➤ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่าง 1.698 – 2.907 เท่า โดยในทุกๆ ปี จะมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่ดี คือมากกว่า 1 เท่า แสดงให้เห็นว่ากิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนในช่วงปี พ .ศ. 2546– 2550 อยู่ระหว่าง 2.103 – 5.076 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ยกเว้นปี พ .ศ. 2546 และปี พ.ศ. 2547 มีอัตราส่วนต่ำกว่า 1 เท่า แสดงให้เห็นว่ากิจการมีการสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น จึงทำให้ชำระหนี้ได้ทันตามเวลาที่ครบกำหนด

➤ อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับ

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่าง 0.205 – 2.264 วัน แสดงให้เห็นว่ากิจการมีอัตราเบี้ยประกันค้ำรับเมื่อเปรียบเทียบกับเบี้ยประกันรับอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่าง 0.014 – 0.848 วัน แสดงให้เห็นว่ากิจการมีอัตราเบี้ยประกันค้ำรับเมื่อเปรียบเทียบกับเบี้ยประกันรับอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่อง พบว่าด้านอัตราส่วนทุนหมุนเวียน และด้านอัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แสดงว่าธุรกิจประกันภัยมีสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น จึงทำให้ธุรกิจมีความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ระยะสั้น และชำระหนี้ได้ทันตามเวลาที่ครบกำหนด อีกทั้งธุรกิจยังมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และควบคุมสินทรัพย์หมุนเวียนอีกด้วย

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio)				
1. อัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (Mean)		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	
	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย
▪ ปี 2546	85.6	102.5	0.113	0.385
▪ ปี 2547	113.7	104.0	1.238	0.363
▪ ปี 2548	86.1	121.4	0.116	1.419
▪ ปี 2549	85.0	110.8	0.146	1.180
▪ ปี 2550	84.0	98.9	0.132	0.394

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (ต่อ)

2. อัตราการจ่ายค่า สินไหมทดแทน (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (Mean)		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	
	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย
▪ ปี 2546	147.4	47.0	4.413	0.287
▪ ปี 2547	25.7	206.0	0.137	0.127
▪ ปี 2548	28.8	45.0	0.150	0.867
▪ ปี 2549	31.3	36.6	0.159	0.456
▪ ปี 2550	29.9	31.0	0.217	0.376
3. อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)				
▪ ปี 2546	10.1	-494.8	0.252	0.455
▪ ปี 2547	6.7	39.7	0.216	0.392
▪ ปี 2548	5.8	34.5	0.129	0.468
▪ ปี 2549	5.1	41.3	0.131	0.501
▪ ปี 2550	5.2	43.5	0.147	0.630
4. อัตราส่วนค่าใช้จ่าย ในการรับประกัน (ร้อยละ)				
▪ ปี 2546	72.3	575.9	0.670	0.455
▪ ปี 2547	47.2	46.8	0.255	0.421
▪ ปี 2548	46.3	304.9	0.294	0.160
▪ ปี 2549	51.6	53.6	0.510	0.443
▪ ปี 2550	45.9	82.2	0.321	2.355
5. อัตราผลตอบแทน จากการลงทุน (ร้อยละ)				
▪ ปี 2546	3.7	3.5	0.013	0.025
▪ ปี 2547	3.4	2.9	0.012	0.016
▪ ปี 2548	4.7	3.1	0.055	0.022

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (ต่อ)

5. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน (ร้อยละ) (ต่อ)	ค่าเฉลี่ย (Mean)		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	
	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย
▪ ปี 2549	4.2	3.8	0.013	0.015
▪ ปี 2550	4.2	4.0	0.011	0.024
6. อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ (เท่า)				
▪ ปี 2546	3.329	1.410	3.736	2.819
▪ ปี 2547	9.960	1.653	0.295	2.655
▪ ปี 2548	3.766	-0.001	4.827	0.145
▪ ปี 2549	3.850	1.713	5.078	2.076
▪ ปี 2549	3.850	1.713	5.078	2.076
▪ ปี 2550	2.209	1.525	2.986	1.551
7. อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)				
▪ ปี 2546	-18.3	13.6	0.558	0.609
▪ ปี 2547	-11.0	12.4	0.188	0.871
▪ ปี 2548	-5.1	-0.9	0.133	0.302
▪ ปี 2549	-3.0	1.9	0.157	0.195
▪ ปี 2550	-1.2	-5.6	0.119	0.759
8. อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)				
▪ ปี 2546	-41.1	5.7	1.004	0.280
▪ ปี 2547	-177.4	-8.0	7.098	0.884
▪ ปี 2548	-13.5	106.9	0.784	8.773
▪ ปี 2549	-14.8	4.2	0.762	0.181
▪ ปี 2550	0.6	1.9	0.442	0.236

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร ประกอบด้วย อัตราการรับประกันภัยต่อ อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน อัตรากำไรขั้นต้น อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน อัตรา เบี้ยประกันรับสุทธิ อัตรากำไรสุทธิ และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

➤ อัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนการรับประกันภัยต่อในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 84.0 – 113.7 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิเมื่อเปรียบเทียบกับ เบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้อยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งเกณฑ์ปกติควรสูงกว่าร้อยละ 50

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนการรับประกันภัยต่อในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 98.9 – 121.4 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิเมื่อเปรียบเทียบกับเบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้อยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งเกณฑ์ปกติควรสูงกว่าร้อยละ 50

➤ อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทนในช่วงปี พ.ศ. 2547 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 25.7 – 31.3 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ ยกเว้นปี พ.ศ. 2546 ที่มีอัตราส่วนที่สูงกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งเกณฑ์ปกติควรต่ำกว่าร้อยละ 60 แสดงให้เห็นว่าโดยส่วนใหญ่แล้ว กิจการมีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเมื่อเปรียบเทียบกับเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้อยู่ในเกณฑ์ปกติ

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทนในช่วงปี พ.ศ. 2546 และปี พ.ศ. 2548 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 31.0 – 47.0 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ ยกเว้นปี พ.ศ. 2547 ที่มีอัตราส่วนที่สูงกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งเกณฑ์ปกติควรต่ำกว่าร้อยละ 60 แสดงให้เห็นว่า กิจการมีการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเมื่อเปรียบเทียบกับเบี้ยประกันภัยที่ถือเป็นรายได้อยู่ในเกณฑ์ปกติ

➤ อัตรากำไรขั้นต้น

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตรากำไรขั้นต้นในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 5.1 – 10.1 อัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งโดยปกติไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 5 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีประสิทธิภาพในการกำหนดนโยบายการขายประกันที่ดี

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตรากำไรขั้นต้นในช่วงปี พ.ศ. 2547 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 34.5 – 43.5 อัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ ยกเว้นปี พ.ศ. 2546 ที่มีอัตราส่วนดังกล่าวมีค่าติดลบ แสดงให้เห็นว่าโดยส่วนใหญ่กิจการมีประสิทธิภาพในการกำหนดนโยบายการขายประกันที่ดี

➤ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 45.9 – 72.3 โดยในทุกๆ ปีจะมีอัตราส่วนดังกล่าวสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งโดยปกติไม่ควรสูงเกินร้อยละ 15 แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายในการขาย การบริหาร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมี อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันในช่วงปี พ .ศ. 2546 - 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 46.8 – 575.9 โดยในทุกๆ ปี จะมีอัตราส่วนดังกล่าวสูงกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งโดยปกติไม่ควรสูงเกินร้อยละ 15 แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายในการขาย การบริหาร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ

➤ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 3.4 – 4.7 โดยในทุกๆ ปี จะมีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งโดยปกติควรมากกว่าร้อยละ 5 แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีความสามารถในการบริหารการลงทุน

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 2.9 – 4.0 โดยในทุกๆ ปี จะมีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งโดยปกติควรมากกว่าร้อยละ 5 แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีความสามารถในการบริหารการลงทุน

➤ อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราเบี้ยประกันรับสุทธิในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่าง 2.209 – 9.960 เท่า โดยในทุกๆ ปี จะมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งโดยปกติไม่ควรต่ำกว่า 2 เท่า แสดงให้เห็นว่ากิจการมีประสิทธิภาพในการเรียกเก็บเบี้ยประกันของผู้ทำประกันภัย

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราเบี้ยประกันรับสุทธิในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่าง (-0.001) – 1.713 เท่า โดยในทุกๆ ปี จะมีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งโดยปกติไม่ควรต่ำกว่า 2 เท่า แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่สามารถเรียกเก็บหรือเกิดความล่าช้าในการจ่ายเบี้ยประกันของผู้ทำประกันภัย

➤ อัตรากำไรสุทธิ

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตรากำไรสุทธิในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ (-1.2) – (-18.3) โดยในทุกๆ ปี จะมีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 5 แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีประสิทธิภาพในการทำกำไรหลังจากหักต้นทุน และค่าใช้จ่ายรวมทั้งภาษีเงินได้หมดแล้ว

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตรากำไรสุทธิในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2547 อยู่ระหว่างร้อยละ 12.4 – 13.6 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งโดยปกติไม่ควรมีต่ำกว่าร้อยละ 5 ส่วนในปี พ.ศ. 2548 - 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ -5.6 – 1.9 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีประสิทธิภาพในการทำกำไร หลัจากหักต้นทุน และค่าใช้จ่าย รวมทั้งภาษีเงินได้หมดแล้ว

➤ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2549 อยู่ระหว่างร้อยละ (-13.5) – (-177.4) ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวมีค่าติดลบ ส่วนในปี พ.ศ. 2550 มีค่าเท่ากับร้อยละ 0.6 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ โดยปกติควรมากกว่าร้อยละ 5 แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นได้

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น ในช่วงปี 2547 และปี พ.ศ. 2549 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ (-8.0) – 4.2 ซึ่งมีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ส่วนในปี พ.ศ. 2546 และในปี พ.ศ. 2548 มีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ คือโดยปกติควรมากกว่าร้อยละ 5 แสดงให้เห็นว่าโดยภาพรวมกิจการไม่มีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นได้

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร พบว่าด้านอัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ ด้านอัตรากำไรสุทธิ ค่าสินไหมทดแทน ด้านอัตรากำไรขั้นต้น และด้านอัตราเบี้ยประกันรับสุทธิของธุรกิจอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ส่วนด้านอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน ด้านอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ด้านอัตรากำไรสุทธิ และด้านอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นของ ธุรกิจอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ เนื่องจากธุรกิจไม่มีความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายในการขาย และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ นอกจากนี้ยังขาดความสามารถในการบริหารการลงทุน และขาดความสามารถในการทำกำไรหลังจากหักต้นทุน จึงทำให้ธุรกิจไม่สามารถสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นได้

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)				
1. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (Mean)		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	
	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย
▪ ปี 2546	-7.8	1.7	0.205	0.088
▪ ปี 2547	-5.5	0.6	0.090	0.077
▪ ปี 2548	-2.2	0.5	0.081	0.094
▪ ปี 2549	-1.4	0.7	0.074	0.084

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (ต่อ)

1. อัตราผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (ร้อยละ) (ต่อ)	ค่าเฉลี่ย (Mean)		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	
	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย
▪ ปี 2550	-1.4	-0.1	0.058	0.130
2. อัตราการหมุนของ สินทรัพย์ (ร้อยละ)				
▪ ปี 2546	42.2	59.8	0.178	0.398
▪ ปี 2547	42.9	65.1	0.167	0.372
▪ ปี 2548	66.9	69.6	1.209	0.381
▪ ปี 2549	41.4	69.5	0.189	0.382
▪ ปี 2550	42.4	68.2	0.194	0.363

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

➤ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิต มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ (-1.4) – (-7.8) ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวมีค่าติดลบในทุกๆ ปี และต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 5 แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ ไปลงทุน เกิดการสูญเปล่าจากการลงทุน

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ในปี ช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ (-0.1) – 1.7 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ โดยปกติไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 5 แสดงให้เห็นว่า กิจการไม่มีประสิทธิภาพในการนำ สินทรัพย์ไปลงทุน เกิดการสูญเปล่าจากการลงทุน

➤ อัตราการหมุนของสินทรัพย์

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราการหมุนของสินทรัพย์ในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 41.4 – 66.9 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ โดยปกติควรอยู่ระหว่างร้อยละ

70 – 80 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีสินทรัพย์มากเกินไปเกินความต้องการ อีกทั้งยังขาดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งหมด เมื่อเทียบกับยอดขายอีกด้วย

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราการหมุนของสินทรัพย์ ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 59.8 – 69.6 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ โดยปกติควรอยู่ระหว่างร้อยละ 70 – 80 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีสินทรัพย์มากเกินไปเกินความต้องการ อีกทั้งยังขาดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งหมด เมื่อเทียบกับยอดขายอีกด้วย

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่าด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และด้านอัตราการหมุนของสินทรัพย์ของธุรกิจอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ เนื่องจากเกิดการสูญเปล่าจากการนำสินทรัพย์ไปลงทุน และสินทรัพย์ของธุรกิจมีมากเกินไปเกินความต้องการ จึงทำให้ธุรกิจประกันภัยไม่ได้รับประโยชน์จากการนำสินทรัพย์ทั้งหมดที่ธุรกิจใช้ในการดำเนินงานไปลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนให้แก่กิจการ

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio)				
1. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	ค่าเฉลี่ย (Mean)		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	
	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย
▪ ปี 2546	733.4	199.5	8.836	3.398
▪ ปี 2547	19.2	199.8	0.519	2.824
▪ ปี 2548	870.8	15.4	9.481	0.146
▪ ปี 2549	10.5	174.3	0.149	1.636
▪ ปี 2550	540.2	162.0	8.432	1.461
2. Policy Liability to Capital Fund (เท่า)				
▪ ปี 2546	6.979	1.032	7.907	1.533
▪ ปี 2547	0.174	1.260	0.480	1.980
▪ ปี 2548	8.002	-0.294	8.666	0.192
▪ ปี 2549	9.873	1.712	0.139	2.204
▪ ปี 2550	5.069	1.543	7.987	1.768

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (ต่อ)

3. อัตราส่วนเงินสำรองต่อ ส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	ค่าเฉลี่ย (Mean)		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)	
	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย
▪ ปี 2546	6.414	0.653	7.654	0.891
▪ ปี 2547	0.170	0.844	0.463	1.489
▪ ปี 2548	7.891	0.046	8.606	6.855
▪ ปี 2549	9.729	0.796	0.137	0.911
▪ ปี 2550	5.029	0.737	7.902	0.768
4. อัตราส่วนเงินสำรองต่อ สินทรัพย์ (เท่า) (ต่อ)				
▪ ปี 2546	0.587	0.208	0.283	0.164
▪ ปี 2547	0.661	0.231	0.247	0.158
▪ ปี 2548	1.042	0.245	1.660	0.158
▪ ปี 2549	0.745	0.231	0.225	0.154
▪ ปี 2550	0.735	0.228	0.275	0.149
5. อัตราการจ่ายเงินปันผล (ร้อยละ)				
▪ ปี 2546	10.9	59.7	0.302	3.447
▪ ปี 2547	2.6	26.4	0.161	1.897
▪ ปี 2548	5.3	7.1	0.132	0.457
▪ ปี 2549	9.4	25.8	0.215	1.248
▪ ปี 2550	4.0	16.4	0.124	0.815

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน ประกอบด้วย อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น Policy Liability to Capital Fund อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ และอัตราการจ่ายเงินปันผล สามารถอธิบายผลการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

➤ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 โดยในทุกๆ ปี จะมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่สูง กล่าวคือมีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 10.5 – 870.8 แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์ในกิจการนั้นเกิดจากการกู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากค่าอัตราส่วนที่ได้มีค่าสูงมาก ดังนั้นหากกิจการมีรายได้จากการดำเนินงาน กิจการต้องนำรายได้มาจ่ายดอกเบี้ยจากการกู้ยืม ซึ่งถ้ายอดหนี้สูง ดอกเบี้ยจ่ายย่อมสูงตามเช่นกัน

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 15.4 – 199.5 โดยในทุกๆ ปี จะมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่สูง แสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์ในกิจการนั้นเกิดจากการกู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากค่าอัตราส่วนที่ได้มีค่าสูงมาก จึงทำให้เกิดความเสี่ยง ในการกู้ยืมเพิ่มเติมย่อมมีมากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นหากกิจการมีรายได้จากการดำเนินงาน กิจการต้องนำรายได้มาจ่ายดอกเบี้ยจากการกู้ยืม

➤ Policy Liability to Capital Fund

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วน Policy Liability to Capital Fund ในช่วงปี พ.ศ. 2547 มีอัตราส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ส่วนในช่วงปี พ.ศ. 2546 และปี พ.ศ. 2548 – 2550 อยู่ระหว่าง 5.069 – 9.873 เท่า ซึ่งมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยปกติไม่ควรต่ำกว่า 1 เท่า แสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย และกิจการอยู่ระหว่าง การพิจารณาจ่ายค่าสินไหมทดแทน

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วน Policy Liability to Capital Fund ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่าง 1.032 – 1.712 ซึ่งมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยปกติไม่ควรต่ำกว่า 1 เท่า ยกเว้นปี พ.ศ. 2548 ที่มีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ แสดงให้เห็นว่าโดยส่วนใหญ่ กิจการมีความสามารถในการจ่ายค่าสินไหมทดแทน และอยู่ระหว่างการพิจารณาจ่ายค่าสินไหมทดแทน

➤ อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่าง 0.170 – 9.729 เท่า ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่สูง ยกเว้นปี พ.ศ. 2547 เท่านั้นที่อยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยปกติควรต่ำกว่า 1 เท่า แสดงให้เห็นว่าในปี พ.ศ. 2547 กิจการมีหนี้สินต่อผู้เอาประกันภัยที่จะได้รับการคุ้มครองจากส่วนของผู้ถือหุ้นเต็มจำนวน

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่าง 0.046 – 0.844 เท่า ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยปกติควรต่ำกว่า 1

เท่า แสดงให้เห็นว่ากิจการมีหนี้สินต่อผู้เอาประกันภัยที่จะได้รับการคุ้มครองจากส่วนของผู้ถือหุ้นเต็มจำนวน

➤ อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ในช่วงปี พ.ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่าง 0.587 – 1.042 เท่า ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยปกติควรต่ำกว่า 1 เท่า แสดงให้เห็นว่ากิจการมีสินทรัพย์ที่นำไปลงทุน เพื่อกระจายความเสี่ยง และมีสภาพคล่องที่เพียงพอพร้อมต่อการชดเชยตามภาระผูกพันภายใต้กรมธรรม์ที่ได้รับประกันภัยไว้

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่าง 0.208 – 0.245 เท่า ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยปกติควรต่ำกว่า 1 เท่า แสดงให้เห็นว่ากิจการมีสินทรัพย์ที่นำไปลงทุน เพื่อกระจายความเสี่ยง และมีสภาพคล่องที่เพียงพอพร้อมต่อการชดเชยตามภาระผูกพันภายใต้กรมธรรม์ที่ได้รับประกันภัยไว้

➤ อัตราการจ่ายเงินปันผล

พบว่า กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราการจ่ายเงินปันผลในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 2.6 – 10.9 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยเกณฑ์ที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่างร้อยละ 1 - 2 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราการจ่ายเงินปันผลในช่วงปี พ .ศ. 2546 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 7.1 – 59.7 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยเกณฑ์ที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่างร้อยละ 1 – 2 แสดงให้เห็นว่ากิจการมีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น

จากการวิเคราะห์ อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน พบว่าด้าน Policy Liability to Capital Fund ด้านอัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ด้านอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ และด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลของธุรกิจอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ส่วนด้านอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของธุรกิจอยู่ในเกณฑ์ที่สูง แสดงว่าสินทรัพย์ของธุรกิจเกิดจากการกู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เมื่อกิจการได้รับรายได้จากการดำเนินงาน กิจการต้องนำรายได้มาจ่ายดอกเบี้ยจากการกู้ยืม ซึ่งถ้าหากยอดหนี้สูง ดอกเบี้ยจ่ายย่อมสูงตามเช่นกัน

4.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ ประกันภัย พบว่า

สมมติฐานที่ 1 : อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

โดยแบ่งการทดสอบสมมติฐานออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 : การทดสอบสำหรับอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่ามากกว่าถือว่าดีกว่า ได้แก่

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน
2. อัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ
3. อัตรากำไรขั้นต้น
4. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน
5. อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ
6. อัตรากำไรสุทธิ
7. อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น
8. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์
9. อัตราการหมุนของสินทรัพย์
10. Policy Liability to Capital Fund
11. อัตราการจ่ายเงินปันผล

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีค่ามากกว่าถือว่าดีกว่า

อัตราส่วนทางการเงิน	Mean		t-test	*Sig. (2-tailed)	ผลการทดสอบ สมมุติฐาน
	ประกัน ชีวิต	ประกัน วินาศภัย			
1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	2.059	10.695	-0.615	0.540	ปฏิเสธ
2. อัตราส่วนการรับประกัน ภัยต่อ	0.909	1.076	-1.936	0.056	ปฏิเสธ
3. อัตรากำไรขั้นต้น	0.066	-0.671	0.402	0.689	ปฏิเสธ
4. อัตราผลตอบแทนจาก การลงทุน	0.041	0.349	1.659	0.100	ปฏิเสธ
5. อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ	4.623	1.261	3.342	0.001*	ยอมรับ
6. อัตรากำไรสุทธิ	-0.078	0.043	-1.623	0.108	ปฏิเสธ
7. อัตราผลตอบแทนผู้ถือ หุ้น	-0.493	0.222	-1.775	0.079	ปฏิเสธ
8. อัตราผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์	-0.037	0.007	-2.622	0.010*	ยอมรับ
9. อัตราการหมุนของ สินทรัพย์	0.772	0.665	-2.456	0.016*	ยอมรับ
10. Policy Liability to Capital Fund	9.479	1.051	5.658	0.000*	ยอมรับ
11. อัตราการจ่ายเงินปันผล	0.651	0.271	-0.799	0.426	ปฏิเสธ

ที่มา : จากการคำนวณ

* $\alpha < 0.05$

จากตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีค่ามากกว่าถือว่าดีกว่า โดยผลการทดสอบสมมุติฐาน สามารถอธิบายได้ ดังต่อไปนี้

➤ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -0.615 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.540 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -1.936 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.056 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนการรับประกันภัยต่อไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตรากำไรขั้นต้น

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.402 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.689 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนการรับประกันภัยต่อไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 1.659 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.100 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 3.342 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.001 ซึ่งน้อยกว่า α ที่กำหนด แสดงว่ายอมรับสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราเบี้ยประกันรับสุทธิดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตรากำไรสุทธิ

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -1.623 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.108 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตรากำไรสุทธิไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -1.775 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.079 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -2.622 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.010 ซึ่งน้อยกว่า α ที่กำหนด แสดงว่ายอมรับสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราการหมุนของสินทรัพย์

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -2.456 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.016 ซึ่งน้อยกว่า α ที่กำหนด แสดงว่ายอมรับสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราการหมุนของสินทรัพย์ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ Policy Liability to Capital Fund

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 5.658 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า α ที่กำหนด แสดงว่ายอมรับสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วน Policy Liability to Capital Fund ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราการจ่ายเงินปันผล

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -0.799 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.426 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราการจ่ายเงินปันผลไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

กลุ่มที่ 2 : การทดสอบสำหรับอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่าน้อยกว่าถือว่าดีกว่า ได้แก่

- อัตราหมุนเวียนเบี่ยประกันค้ำรับ
- อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน
- อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน
- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
- อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
- อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีค่าน้อยกว่าถือว่าดีกว่า

อัตราส่วนเฉลี่ย	Mean		t-test	*Sig. (2-tailed)	ผลการทดสอบ สมมุติฐาน
	ประกัน ชีวิต	ประกัน วินาศภัย			
1. อัตราหมุนเวียนเบี่ยประกันค้ำรับ	0.237	0.848	-7.176	0.000*	ยอมรับ
2. อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน	0.527	0.768	-0.417	0.678	ปฏิเสธ
3. อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน	0.527	2.127	-0.834	0.406	ปฏิเสธ
4. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	0.124	1.503	5.805	0.000*	ยอมรับ
5. อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	9.216	0.616	7.056	0.634	ปฏิเสธ
6. อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์	0.754	0.229	9.076	0.741	ปฏิเสธ

ที่มา : จากการคำนวณ

* $\alpha < 0.05$

จากตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีค่าน้อยกว่าถือว่าดีกว่า โดยผลการทดสอบสมมุติฐาน สามารถอธิบายได้ ดังต่อไปนี้

➤ อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับ

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -7.176 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า α ที่กำหนด แสดงว่ายอมรับสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -0.417 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.678 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทนไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ -0.834 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.406 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 5.805 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า α ที่กำหนด แสดงว่ายอมรับสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 7.056 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.634 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้นไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

➤ อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์

ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้การทดสอบ T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$) พบว่าค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 9.076 และค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.741 ซึ่งมากกว่า α ที่กำหนด แสดงว่าปฏิเสธสมมุติฐาน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ไม่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

สมมุติฐานที่ 2 : ประเภทของธุรกิจประกันภัยที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานแตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัยมีผลกระทบเชิง บวกและเชิงลบกันอย่างน้อยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 โดยผลการวิเคราะห์กำหนดให้ตัวแปรอิสระจะต้องไม่มีค่าความสัมพันธ์สูงเกิน 0.80 หากตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันสูงเกิน 0.80 ควรตัดตัวแปรเหล่านั้นออก ส่วนตัวแปรที่เหลือสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุได้ และสำหรับรายละเอียดในการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ข

ในการสร้างแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุ จะใช้ข้อมูลจากงบดุล และงบกำไรขาดทุนของกลุ่มตัวอย่าง โดยศึกษาปี พ .ศ. 2546-2550 และสำหรับการคัดเลือกตัวแปรอิสระที่เหมาะสมสำหรับสร้างแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กัน (Multicollinearity) จึงเลือกใช้วิธี Stepwise ซึ่งเป็นวิธีที่นำตัวแปรอิสระที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามออกจากแบบจำลองที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต

ตัวแปรพยากรณ์	B	Beta	t	Sig.
ROI	937,3000.00	0.810	8.114	0.000
DP	46,290.00	0.354	3.548	0.002
Constant	-33,740.00		-6.580	0.000
R = 0.884	R² = 0.781	R²_{adj} = 0.761	F = 39.234	Sig. = 0.000

ที่มา : จากการคำนวณ

$\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต สามารถอธิบายผลการดำเนินงาน โดยใช้แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุดังนี้

$$\text{ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต} = 0.810 \text{ ROI} + 0.354 \text{ DP}$$

โดยที่ ROI = อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

DP = อัตราการจ่ายเงินปันผล

จากแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุแสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต โดยมีค่าเท่ากับ 0.810 หมายความว่า ถ้าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.810 โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราการจ่ายเงินปันผล มีค่าคงที่

อัตราการจ่ายเงินปันผล มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต โดยมีค่าเท่ากับ 0.354 หมายความว่า ถ้าอัตราการจ่ายเงินปันผล เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.354 โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน มีค่าคงที่

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย

ตัวแปรพยากรณ์	B	Beta	t	Sig.
PLTCF	5,778.00	2.678	5.513	0.000
DE	-2,890.00	-1.370	-3.750	0.001
PA	-17,800.00	-0.755	-2.754	0.013
Constant	3,020.00		3.130	0.006
R = 0.866	R² = 0.749	R²_{adj} = 0.707	F = 17.923	Sig. = 0.000

ที่มา : จากการคำนวณ

$\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย สามารถอธิบายผลการดำเนินงาน โดยใช้แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุดังนี้

$$\text{ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย} = 2.678 \text{ PLTCF} - 1.370 \text{ DE} - 0.755 \text{ PA}$$

โดยที่ PLTCF = Policy Liability to Capital Fund

DE = อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

PA = อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์

จากแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุแสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

Policy Liability to Capital Fund มีผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย โดยมีค่าเท่ากับ 2.678 หมายความว่า ถ้า Policy Liability to Capital Fund เพิ่มขึ้น 1 เท่า จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 2.678 เท่า โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ มีค่าคงที่

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย โดยมีค่าเท่ากับ 1.370 หมายความว่า ถ้าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น 1 เท่า จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงลดลง 1.370 เท่า โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ Policy Liability to Capital Fund และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ มีค่าคงที่

อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ มีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัย โดยมีค่าเท่ากับ 0.755 หมายความว่า ถ้าอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้น 1 เท่า จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงลดลง 0.755 เท่า โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ Policy Liability to Capital Fund และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีค่าคงที่

ตารางที่ 4.12 สรุปผลการทดสอบสมมุติฐานของประเภทธุรกิจที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย

อัตราส่วนทางการเงิน (ตัวแปรอิสระ)	ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย	
	ธุรกิจประกันชีวิต	ธุรกิจประกันวินาศภัย
• อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน	✓	
• อัตราการจ่ายเงินปันผล	✓	
• Policy Liability to Capital Fund		✓
• อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น		✓
• อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์		✓

สรุปผลการทดสอบสมมุติฐานของประเภทธุรกิจที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย พบว่า

อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน อัตราการจ่ายเงินปันผล มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัยประเภทธุรกิจประกันชีวิต

Policy Liability to Capital Fund อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และ อัตราส่วนเงินสำรองต่อ สินทรัพย์ มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัยประเภทธุรกิจประกันวินาศภัย

ดังนั้น จึงยอมรับ สมมุติฐาน คือประเภทของธุรกิจประกันภัยที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 : ขนาดของธุรกิจประกันภัยมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3.1 ธุรกิจขนาดเล็กมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็ก

ตัวแปรพยากรณ์	B	Beta	t	Sig.
ER	182.00	-0.236	-2.106	0.044
DP	19,030.00	-0.643	-7.001	0.000
ROE	168.10	0.788	7.226	0.000
PA	773.30	0.603	4.711	0.000
Constant	59.61		0.615	0.130
R = 0.956	R² = 0.913	R²_{adj} = 0.886	F = 34.166	Sig. = 0.000

ที่มา : จากการคำนวณ

$\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็ก สามารถ อธิบายผลการดำเนินงาน โดยใช้แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุดังนี้

ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็ก = - 0.236 ER – 0.643 DP + 0.788 ROE + 0.603 PA

โดยที่ ER = อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน

DP = อัตราการจ่ายเงินปันผล

ROE = อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

PA = อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์

จากแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุแสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็กสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน มีผลกระทบ ในทิศทางตรงกันข้าม กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็ก โดยมีค่าเท่ากับ 0.236 หมายความว่า ถ้าอัตรา ส่วน

ค่าใช้จ่ายในการรับประกัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลง ลดลงร้อยละ 0.236 โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราการจ่ายเงินปันผล อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ มีค่าคงที่

อัตราการจ่ายเงินปันผล มีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้าม กับผลการดำเนินงานของธุรกิจ ประกันชีวิตขนาดเล็ก โดยมีค่าเท่ากับ 0.643 หมายความว่า ถ้าอัตราการจ่ายเงินปันผล เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 0.643 โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ มีค่าคงที่

อัตราผลตอบแทน ผู้ถือหุ้น มีผลกระทบในทิศทางเดียวกัน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจ ประกันชีวิตขนาดเล็ก โดยมีค่าเท่ากับ 0.788 หมายความว่า ถ้าอัตราผลตอบแทน ผู้ถือหุ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.788 โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน อัตราการจ่ายเงินปันผล และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ มีค่าคงที่

อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกัน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกัน ชีวิต ขนาดเล็ก โดยมีค่าเท่ากับ 0.603 หมายความว่า ถ้าอัตรา ส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้น 1 เท่า จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.603 เท่า โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน อัตราการจ่ายเงินปันผล และอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น มีค่าคงที่

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดเล็ก

ตัวแปรพยากรณ์	B	Beta	t	Sig.
TAT	737.20	0.676	7.312	0.000
ROA	1,110.00	0.207	2.236	0.029
Constant	9.40		0.127	0.899
R = 0.724	R² = 0.524	R²_{adj} = 0.507	F = 30.879	Sig. = 0.000

ที่มา : จากการคำนวณ

$\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกัน วิทยาศาสตร์ขนาดเล็ก สามารถอธิบายผลการดำเนินงาน โดยใช้แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุดังนี้

$$\text{ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็ก} = 0.676 \text{ TAT} + 0.207 \text{ ROA}$$

โดยที่ TAT = อัตราการหมุนของสินทรัพย์

ROA = อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

จากแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุแสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจประกัน วิทยาศาสตร์ขนาดเล็ก สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

อัตราการหมุนของสินทรัพย์ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกัน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกัน วิทยาศาสตร์ขนาดเล็ก โดยมีค่าเท่ากับ 0.676 หมายความว่า ถ้า อัตราการหมุนของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.676 โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีค่าคงที่

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกัน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกัน วิทยาศาสตร์ขนาดเล็ก โดยมีค่าเท่ากับ 0.207 หมายความว่า ถ้า อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.207 โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ มีค่าคงที่

สมมุติฐานที่ 3.2 ธุรกิจขนาดกลางมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลาง

ตัวแปรพยากรณ์	B	Beta	t	Sig.
TAT	4,873.00	0.989	16.575	0.000
Constant	-62.52		-0.289	0.782
R = 0.989	R² = 0.979	R²_{adj} = 0.975	F = 274.717	Sig. = 0.000

ที่มา : จากการคำนวณ

$\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มี ผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลาง สามารถอธิบายผลการดำเนินงาน โดยใช้แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุดังนี้

$$\text{ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลาง} = 0.989 \text{ TAT}$$

โดยที่ TAT = อัตราการหมุนของสินทรัพย์

จากแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุแสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลาง สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

อัตราการหมุนของสินทรัพย์ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกัน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลาง โดยมีค่าเท่ากับ 0.989 หมายความว่า ถ้าอัตราการหมุนของสินทรัพย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.989

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มี ผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง

ตัวแปรพยากรณ์	B	Beta	t	Sig.
LR	1,537.00	0.304	1.983	0.005
ROA	11,850.00	0.698	3.989	0.001
PLTCF	3,810.00	0.441	2.360	0.026
Constant	266.10		0.770	0.448
R = 0.725	R² = 0.525	R²_{adj} = 0.468	F = 9.226	Sig. = 0.000

ที่มา : จากการคำนวณ

$$\alpha = 0.05$$

จากตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มี ผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง สามารถอธิบายผลการดำเนินงาน โดยใช้แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุดังนี้

$$\text{ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง} = 0.304 \text{ LR} + 0.698 \text{ ROA} + 0.441 \text{ PLTCF}$$

โดยที่ LR = อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

ROA = อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

PLTCF = Policy Liability to Capital Fund

จากแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุแสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน มีผลกระทบในทิศทางเดียวกัน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง โดยมีค่าเท่ากับ 0.304 หมายความว่า ถ้าอัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.304 โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และ Policy Liability to Capital Fund มีค่าคงที่

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีผลกระทบใน ทิศทางเดียวกัน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง โดยมีค่าเท่ากับ 0.698 หมายความว่า ถ้าอัตรา ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.698 โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน และ Policy Liability to Capital Fund มีค่าคงที่

Policy Liability to Capital Fund มีผลกระทบในทิศทางเดียวกัน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง โดยมีค่าเท่ากับ 0.441 หมายความว่า ถ้า Policy Liability to Capital Fund เพิ่มขึ้น 1 เท่า จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.441 เท่า โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีค่าคงที่

สมมุติฐานที่ 3.3 ธุรกิจขนาดใหญ่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดใหญ่

ตัวแปรพยากรณ์	B	Beta	t	Sig.
NPM	847,200.00	0.890	3.899	0.018
Constant	-16,530.00		-1.273	0.272
R = 0.890	R² = 0.792	R²_{adj} = 0.740	F = 15.203	Sig. = 0.018

ที่มา : จากการคำนวณ

$\alpha = 0.05$

จากตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มี ผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดใหญ่ สามารถอธิบายผลการดำเนินงาน โดยใช้แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุดังนี้

$$\text{ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดใหญ่} = 0.890 \text{ NPM}$$

โดยที่ NPM = อัตรากำไรสุทธิ

จากแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุแสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดใหญ่ สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

อัตรากำไรสุทธิ มีผลกระทบในทิศทางเดียวกัน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดใหญ่ โดยมีค่าเท่ากับ 0.890 หมายความว่า ถ้าอัตรากำไรสุทธิ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.890

ตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่

ตัวแปรพยากรณ์	B	Beta	t	Sig.
PLTCF	3,844.00	1.643	8.010	0.001
TAT	-12,540.00	-0.899	-4.385	0.012
Constant	6,916.00		5.672	0.005
R = 0.978	R² = 0.751	R²_{adj} = 0.701	F = 44.635	Sig. = 0.002

ที่มา : จากการคำนวณ

$$\alpha = 0.05$$

จากตารางที่ 4.18 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของอัตราส่วนทางการเงินที่มี ผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่ สามารถอธิบายผลการดำเนินงาน โดยใช้แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุดังนี้

$$\text{ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่} = 1.643 \text{ PLTCF} - 0.899 \text{ TAT}$$

โดยที่ PLTCF = Policy Liability to Capital Fund

TAT = อัตราการหมุนของสินทรัพย์

จากแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุแสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

Policy Liability to Capital Fund มีผลกระทบในทิศทางเดียวกัน กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่ โดยมีค่าเท่ากับ 1.643 หมายความว่า ถ้า Policy Liability to Capital Fund เพิ่มขึ้น 1 เท่า จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น 1.643 เท่า โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ มีค่าคงที่

อัตราการหมุนของสินทรัพย์ มีผลกระทบในทิศทางตรงกันข้าม กับผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่ โดยมีค่าเท่ากับ 0.899 หมายความว่า ถ้าอัตราการ หมุนของสินทรัพย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ผลการดำเนินงานมีการเปลี่ยนแปลง ลดลงร้อยละ 0.899 โดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระอื่นๆ ได้แก่ Policy Liability to Capital Fund มีค่าคงที่

ตารางที่ 4.19 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานของขนาดธุรกิจที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย

อัตราส่วนทางการเงิน (ตัวแปรอิสระ)	ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย	
	ธุรกิจประกันชีวิต	ธุรกิจประกันวินาศภัย
ธุรกิจขนาดเล็ก		
● อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน	✓	
● อัตราการจ่ายเงินปันผล	✓	
● อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	✓	
● อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์	✓	
● อัตราการหมุนของสินทรัพย์		✓
● อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์		✓
ธุรกิจขนาดกลาง		
● อัตราการหมุนของสินทรัพย์	✓	
● อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน		✓
● อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์		✓
● Policy Liability to Capital Fund		✓
ธุรกิจขนาดใหญ่		
● อัตรากำไรสุทธิ	✓	
● Policy Liability to Capital Fund		✓
● อัตราการหมุนของสินทรัพย์		✓

สรุปผลการทดสอบสมมุติฐานของขนาดธุรกิจที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย พบว่า

อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็ก ได้แก่ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน อัตราการจ่ายเงินปันผล อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ สำหรับอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดเล็ก ได้แก่ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลาง ได้แก่ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ สำหรับอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง ได้แก่ อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และ Policy Liability to Capital Fund

อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดใหญ่ ได้แก่ อัตรากำไรสุทธิ หนี้ สำหรับอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่ ได้แก่ Policy Liability to Capital Fund และอัตราการหมุนของสินทรัพย์

ดังนั้น จึงยอมรับสมมุติฐาน คือขนาดของธุรกิจประกันภัยมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยแตกต่างกัน

4.4 การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ได้มีการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งมีประเด็นที่สอดคล้อง และขัดแย้งกับงานวิจัยที่ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งรวบรวมจากธุรกิจประกันภัยจำนวน 94 บริษัทจากกลุ่มประชากรเป้าหมาย รวมทั้งมีข้อค้นพบใหม่ที่ได้จากงานวิจัย โดยอภิปรายแยกประเด็นตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

4.4.1 อภิปรายผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของธุรกิจประกันภัย

จากการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของธุรกิจประกันภัย พบว่าธุรกิจประกันภัยส่วนใหญ่มีรายได้รวมน้อยกว่า 2,000,000,000 บาท ร้อยละ 79.8 มีสินทรัพย์รวมส่วนใหญ่ร้อยละ 7,900,000,000 บาท ร้อยละ 88.3 มีผลประกอบการอยู่ในช่วงขาดทุนสุทธิร้อยละน้อยกว่า 50,000,000 บาท

ร้อยละ 23.3 และส่วนใหญ่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงกำไรสุทธิน้อยกว่า 200,000,000 บาท ร้อยละ 51.1

4.4.2. อัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจประกันภัย

4.4.2.1 กลุ่มอัตราส่วนสภาพคล่อง

➤ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

ธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนดังกล่าว ในแต่ละปีอยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่วนธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวในปี พ.ศ. 2546 – 2547 ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ แสดงว่าธุรกิจประกันชีวิตมีสินทรัพย์หมุนเวียนที่ประกอบไปด้วย เงินสด และลูกหนี้ มากกว่าหนี้ระยะสั้น ทำให้เกิดความต้องการตัวในการชำระหนี้ระยะสั้นค่อนข้างมาก ซึ่งเกณฑ์ปกติควรมากกว่า 1 เท่า

➤ ด้านอัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับ

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยอยู่ในเกณฑ์ที่ดี แสดงว่ากิจการมีประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้ มีความสามารถในการบริหารลูกหนี้ และมีนโยบายในการให้สินเชื่อทางธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ มหาวิวัฒน์ (2547) พบว่าธุรกิจประกันชีวิต ในด้านอัตราส่วนสภาพคล่องทั้งกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีสภาพคล่องไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของทวีวัฒน์ ชื่นบานเย็น (2548) พบว่าบริษัทประกันวินาศภัยในช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ในระดับที่น่าพอใจ โดยในช่วงก่อนวิกฤตมีอัตราส่วน โดยเฉลี่ยเป็น 2.15 และในช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจมีอัตราส่วน โดยเฉลี่ยเป็น 1.99

4.4.2.2 กลุ่มอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

➤ อัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าว อยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ควรรสูงกว่าร้อยละ 50 แสดงว่ากิจการ มีการพึ่งพาการรับประกันภัยต่อมาก ว่าการใช้ความสามารถของบริษัทเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชพร วงศ์เลิศวาที (2547) พบว่าบริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

➤ อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

ธุรกิจประกันชีวิตและ ธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ควรต่ำกว่าร้อยละ 60 แสดงว่ากิจการมีประสิทธิภาพในการรับประกันภัยดี บริษัทจะมีกำไรในการรับประกันภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชพร วงศ์เลิศวาที (2547) พบว่าบริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chau-Chun

Leng and Ursina B. Meier (2006) พบว่า ประเทศสวีเดนแลนด์ มีค่า Loss ratio ต่ำกว่าร้อยละ 55 ประเทศเยอรมนี มีค่า Loss ratio ต่ำกว่าร้อยละ 70 ประเทศจีน มีค่า Loss ratio เท่ากับร้อยละ 40

➤ อัตรากำไรขั้นต้น

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 5 แสดงว่ากิจการมีประสิทธิภาพในการกำหนดนโยบายการขายประกันที่ดี

➤ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าว สูงกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ไม่ควรสูงเกินร้อยละ 15 แสดงว่ากิจการไม่มีความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายในการขาย การบริหาร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ ได้ดี

➤ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ควรมากกว่าร้อยละ 5 แสดงว่ากิจการไม่มีความสามารถในการบริหารการลงทุน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของชัชพร วงศ์เลิศวาทิก (2547) พบว่าบริษัทประกันวินาศภัยส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และงานวิจัยของ งามอรอนงค์ กัลยาณสิทธิ์ (2546) พบว่าบริษัทประกันภัยมีประสิทธิภาพในการลงทุนไม่แตกต่างกัน คือผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

➤ อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ

ธุรกิจประกันชีวิต มีอัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ สูงกว่าธุรกิจประกันวินาศภัย ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวของธุรกิจประกันชีวิตในทุกๆ ปี อยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่วนธุรกิจประกันวินาศภัยในทุกๆ ปี ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ไม่ควรต่ำกว่า 2 เท่า แสดงว่าธุรกิจประกันชีวิตมีประสิทธิภาพในการเรียกเก็บเบี้ยประกันของผู้ทำประกันภัยได้ดีกว่า

➤ อัตรากำไรสุทธิ

ธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าว สูงกว่าธุรกิจประกันชีวิต โดยในปี พ.ศ. 2546 – 2547 ของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าว อยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่วนในปี พ.ศ. 2548 – 2550 และธุรกิจประกันชีวิตในทุกๆ ปี มีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 5 แสดงว่ากิจการไม่มีประสิทธิภาพในการทำกำไรหลังจากหักต้นทุน และค่าใช้จ่าย รวมทั้งภาษีเงินได้หมดแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัชพร วงศ์เลิศวาทิก (2547) พบว่าบริษัทประกันวินาศภัยมีค่าเฉลี่ยทั้งผ่านและไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

➤ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

ธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าว สูงกว่าธุรกิจประกันชีวิต โดยในปี พ.ศ. 2546 และปี พ.ศ. 2548 ของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่วนในปี พ.ศ. 2547 ปี พ.ศ. 2549 – 2550 และธุรกิจประกันชีวิตในทุกๆ ปี มีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่า เกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ควรสูงกว่าร้อยละ 5 แสดงว่ากิจการไม่มีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้น

4.4.2.3 กลุ่มอัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

➤ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 5 แสดงถึงกิจการขาดประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ไปลงทุน เกิดการสูญเปล่าจากการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ โมคศิริ (2546) พบว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ก่อนข้างต่ำ

➤ อัตราการหมุนของสินทรัพย์

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ควรอยู่ระหว่างร้อยละ 70 – 80 แสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์มากเกินความต้องการ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของSaiful Azhar Rosly and Mohd Afandi Abu Bakar (2003) พบว่าอัตราส่วนนี้มีค่าต่ำ ทำให้ทราบถึงปัญหาในด้านการตลาด และความน่าเชื่อถือของลูกค้าในการใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่

4.4.2.4 กลุ่มอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

➤ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่สูง แสดงว่าความเสี่ยงในการกู้ยืมเพิ่มเติมย่อมมีมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลวรรณ มหาวีรวัฒน์ (2547) พบว่าอัตราส่วนแสดงหนี้สินของบริษัทประกันชีวิตทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีอัตราส่วนแสดงหนี้สินในระดับสูงใกล้เคียงกัน

➤ Policy Liability to Capital Fund

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ ยกเว้นธุรกิจประกันชีวิตในปี พ.ศ. 2547 เท่านั้น ที่มีอัตราส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ไม่ควรต่ำกว่า 1 เท่า แสดงว่าโดยส่วนใหญ่กิจการมีความสามารถในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย และกิจการอยู่ระหว่างการพิจารณาจ่ายค่าสินไหมทดแทน

➤ อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าว ต่ำกว่าธุรกิจประกันชีวิต ซึ่งในทุกๆ ปี อยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่วนธุรกิจประกันชีวิตมีเพียงปี พ .ศ. 2547 เท่านั้นที่อยู่ในเกณฑ์ปกติ ส่วนปี พ .ศ. 2546 และปี พ.ศ. 2548 – 2550 ที่มีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติควรต่ำกว่า 1 เท่า แสดงว่าธุรกิจประกันชีวิตมีหนี้สินต่อผู้เอาประกันภัยที่ได้รับการคุ้มครองจ่ายส่วนของผู้ถือหุ้นเต็มจำนวน

➤ อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งปกติอัตราส่วนนี้ควรต่ำกว่า 1 เท่า แสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์ที่ลงทุนเพื่อกระจายความเสี่ยง และมีสภาพคล่องที่เพียงพอต่อการชดใช้ตามภาระผูกพันภายใต้กรมธรรม์ที่ได้รับการประกันภัยไว้

➤ อัตราการจ่ายเงินปันผล

ธุรกิจประกันชีวิตและธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งเกณฑ์ที่เหมาะสมควรอยู่ระหว่างร้อยละ 1 – 2 แสดงว่ากิจการ มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้น

4.4.3 เปรียบเทียบอัตราส่วน ทางการเงินระหว่าง กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตกับกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

4.4.3.1 การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีค่ามากกว่าถือว่าดีกว่า พบว่าอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตไม่ดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ อัตรากำไรขั้นต้น อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น และอัตราการจ่ายเงินปันผล ส่วนอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตที่ดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย ได้แก่ อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ Policy Liability to Capital Fund อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.3.2 การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีค่าน้อยกว่าถือว่าดีกว่า พบว่าอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตไม่ดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย ได้แก่ อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ ส่วนอัตราส่วนทางการเงินของ กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย ได้แก่ อัตรา

หมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.4 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย

4.4.4.1 ประเภทของธุรกิจประกันภัย

ธุรกิจประกันภัยทั้งประเภทธุรกิจประกันชีวิต และประเภทธุรกิจประกันวินาศภัย มีอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจแตกต่างกัน กล่าวคือ ธุรกิจประกันภัยประเภทธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ (0.810) สำหรับธุรกิจประกันภัยประเภทธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ (2.678) จึงสรุปได้ว่าประเภทของธุรกิจประกันภัยที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจแตกต่างกัน

4.4.4.2 ขนาดของธุรกิจประกันภัย

ธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็กมีอัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ (0.788) สำหรับธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดเล็กมีอัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ (0.676)

ธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลางมีอัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ (0.989) สำหรับธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลางมีอัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ (0.698)

ธุรกิจประกันชีวิตขนาดใหญ่มีอัตราส่วนทางการเงิน คือ อัตรากำไรสุทธิ มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ (0.890) สำหรับธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่มีอัตราส่วนทางการเงิน คือ Policy Liability to Capital Fund มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากกว่าตัวแปรอิสระอื่นๆ (1.643)

จึงสรุปได้ว่า ขนาดของธุรกิจประกันภัยมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยแตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ พบว่าประเภทและขนาดของธุรกิจประกันภัยที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของจิรบุษ สันโธษ (2548) พบว่ารายการคง

ค้ำของกิจการขึ้นอยู่กับ ประเภทของกิจการ ขนาดของกิจการ และรายการค้ำปีก่อน อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) และสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกกร ศุกรินทร์ (2551) พบว่ากิจการการผลิต กิจการบริการ กิจการค้าปลีกและค้าส่งในแต่ละประเภท และแต่ละขนาดมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางการเงินแตกต่างกัน ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจประเภทย่อยสามารถนำแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุมาประยุกต์ใช้ โดยพิจารณาจากอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในธุรกิจของตนเอง เพื่อหาแนวทางในการวางแผนการบริหารทางการเงินที่เหมาะสมกับธุรกิจ และเพื่อให้ธุรกิจมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินระหว่างกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตกับกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย และทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย โดยวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน 4 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน เนื่องจากเป็นอัตราส่วนทางการเงินที่สะท้อนให้เห็นผลการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของกิจการ

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาคครั้งนี้ คือ ธุรกิจประกันชีวิตจำนวน 25 บริษัท และธุรกิจประกันวินาศภัยจำนวน 69 บริษัท โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากประชากรเป้าหมายทั้งหมด งานวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary data) ซึ่งรวบรวมได้จากรายงานประจำปีในส่วนของงบการเงินรายปีในช่วงระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2546 – 2550) ของธุรกิจประกันภัย ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ณ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นข้อมูลที่สามารถสืบค้นได้จาก กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ ตำรา และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีวิธีวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ค่าอัตราส่วนทางการเงินที่คำนวณจากงบการเงิน เป็นตัวแปรอิสระในการสร้างแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุ โดยผลการศึกษา พบว่าธุรกิจประกันภัยที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสร้างแบบจำลองการถดถอยเชิงพหุ มีจำนวน 94 บริษัท โดยแบ่งตามประเภทของธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัย

ผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ทั่วไปของธุรกิจประกันภัย

ธุรกิจประกันชีวิตมีทั้งหมด 25 บริษัท และธุรกิจประกันวินาศภัยมีทั้งหมด 69 บริษัท โดยธุรกิจประกันภัยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก ร้อยละ 61.7 รองลงมาเป็นธุรกิจขนาดกลาง ร้อยละ 29.8 และเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ร้อยละ 8.5 ตามลำดับ

ธุรกิจประกันภัยส่วนใหญ่ มีรายได้รวมน้อยกว่า 2,000,000,000 บาท ร้อยละ 79.8 รองลงมา เป็นธุรกิจประกันภัยที่มีรายได้รวม 2,000,000,001-5,000,000,000 บาท ร้อยละ 10.5 ธุรกิจประกันภัยที่มีรายได้รวม 8,000,000,001-11,000,000,000 บาท ร้อยละ 4.3 ธุรกิจประกันภัยที่มีรายได้รวมมากกว่า 11,000,000,001 บาท ร้อยละ 4.3 และธุรกิจประกันภัยที่มีรายได้รวม 5,000,000,001-8,000,000,000 บาท ร้อยละ 1.1 ตามลำดับ ธุรกิจประกันภัยส่วนใหญ่มีสินทรัพย์รวม น้อยกว่า 7,900,000,000 บาท ร้อยละ 88.3 รองลงมาเป็นธุรกิจประกันภัยที่มีสินทรัพย์ รวม 7,900,000,001-15,800,000,000 บาท ร้อยละ 4.3 ธุรกิจประกันภัยที่มีสินทรัพย์รวม มากกว่า 31,700,000,001 บาท ร้อยละ 5.2 ธุรกิจประกันภัยที่มีสินทรัพย์ 15,800,000,001-23,800,000,000 บาท ร้อยละ 1.1 และธุรกิจประกันภัยที่มีสินทรัพย์รวม 23,800,000,001-31,700,000,000 บาท ร้อยละ 1.1 ตามลำดับ ธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงขาดทุนสุทธิ น้อยกว่า 50,000,000 บาท ร้อยละ 23.3 รองลงมาเป็นธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงขาดทุนสุทธิระหว่าง 50,000,001-100,000,000 บาท ร้อยละ 6.4 ธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ ในช่วงขาดทุนสุทธิระหว่าง 100,000,001-170,000,000 บาท ร้อยละ 3.2 และธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงขาดทุนสุทธิมากกว่า 170,000,001 บาท ร้อยละ 2.1 ตามลำดับ นอกจากนี้ธุรกิจประกันภัยส่วนใหญ่ที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงกำไรสุทธิ น้อยกว่า 200,000,000 บาท ร้อยละ 51.1 รองลงมาเป็นธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงกำไรสุทธิระหว่าง 200,000,001-1,400,000,000 บาท ร้อยละ 11.7 ธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงกำไรสุทธิระหว่าง 1,400,000,001-2,000,000,000 บาท ร้อยละ 1.1 และธุรกิจประกันภัยที่มีผลประกอบการอยู่ในช่วงกำไรสุทธิมากกว่า 2,000,000,001 บาท ร้อยละ 1.1 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดฐานะทางการเงินของธุรกิจ ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจ ดังนั้นจึงทำการศึกษาอัตราส่วนทางการเงิน 4 กลุ่ม ได้แก่ อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio) และอัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Ratio) ผลของการวิเคราะห์ที่อธิบายได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง

1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนในแต่ละปีไม่สม่ำเสมอ ในปี พ.ศ.2546 – 2547 มีอัตราส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ส่วนในปี พ.ศ. 2548 – 2550 อยู่ระหว่าง 2.103 – 5.076 เท่า ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวโดยส่วนใหญ่ของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยสูงกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีสินทรัพย์หมุนเวียนเมื่อเปรียบเทียบกับหนี้สินหมุนเวียนมากกว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนโดยส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปกติ

1.2 อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับ

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับในแต่ละปีดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อยู่ระหว่าง 0.014 – 0.848 วัน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้ มีความสามารถในการบริหารลูกหนี้ได้มากกว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนในแต่ละปีอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

2. การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร

2.1 อัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนการรับประกันภัยต่อในแต่ละปีมากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อยู่ระหว่างร้อยละ 84.0 – 121.4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีเบี้ยประกันภัยรับสุทธิเมื่อเปรียบเทียบกับเบี้ยประกันภัยรับที่ถือเป็นรายได้มากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนในแต่ละปีอยู่ในเกณฑ์ปกติ

2.2 อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน

กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทนในแต่ละปีไม่สม่ำเสมอ ในปี พ.ศ. 2546 ที่มีอัตราส่วนที่สูงกว่าเกณฑ์ปกติ ส่วนปี พ.ศ. 2547 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 25.7 – 31.3 ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวส่วนใหญ่มีค่า สูงกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีประสบการณ์ในการรับประกันภัยมากกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนอยู่ในเกณฑ์ปกติ

2.3 อัตรากำไรขั้นต้น

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละปีไม่สม่ำเสมอ ในปี พ.ศ. 2546 ที่มีค่าติดลบ ส่วนปี พ.ศ. 2547 – 2550 อยู่ระหว่างร้อยละ 34.5 – 43.5 ซึ่งอัตราส่วนเฉลี่ยดังกล่าวส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีประสิทธิภาพในการกำหนดนโยบายการขายประกันที่ดีกว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนในแต่ละปีต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

2.4 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน

กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกันในแต่ละปีต่ำกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย อยู่ระหว่างร้อยละ 45.9 – 72.3 อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนในแต่ละปีสูงกว่าเกณฑ์ปกติ แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายในการขาย และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ ได้

2.5 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในแต่ละปีมากกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย อยู่ระหว่างร้อยละ 3.4 – 4.7 อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนในแต่ละปีต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ แสดงให้เห็นว่ากิจการไม่มีความสามารถในการบริหารการลงทุน

2.6 อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ

กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราเบี้ยประกันรับสุทธิในแต่ละปีมากกว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย อยู่ระหว่าง 2.209 – 9.960 เท่า แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีประสิทธิภาพในการเรียกเก็บเบี้ยประกันของผู้ทำประกันภัยได้มากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

2.7 อัตรากำไรสุทธิ

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตรากำไรสุทธิในแต่ละปีไม่สม่ำเสมอ อยู่ระหว่างร้อยละ 1.9 – 13.6 ยกเว้นปี พ.ศ. 2548 – 2550 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวโดยส่วนใหญ่มากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีประสิทธิภาพในการทำกำไรหลังจากหักต้นทุน และค่าใช้จ่าย รวมทั้งภาษีเงินได้หมดแล้วมากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต

2.8 อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นในแต่ละปีไม่สม่ำเสมอ อยู่ระหว่างร้อยละ -8.0 – 106.9 ซึ่งในปี พ.ศ. 2547 ที่มีค่าติดลบ อัตราส่วนดังกล่าวโดยส่วนใหญ่มากกว่าของ

กลุ่มธุรกิจประกันชีวิต แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นได้มากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต

3. การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

3.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนดังกล่าวในแต่ละปีมากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อยู่ระหว่างร้อยละ $(-0.1) - 1.7$ แสดงให้เห็นว่ากิจการมีประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ไปลงทุนมากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนในแต่ละปีอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าปกติ

3.2 อัตราการหมุนของสินทรัพย์

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราการหมุนของสินทรัพย์ในแต่ละปี มากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อยู่ระหว่างร้อยละ $59.8 - 69.6$ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีสินทรัพย์เพียงพอกับความต้องการ อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนในแต่ละปีอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าปกติ

4. การวิเคราะห์อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

4.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในแต่ละปีต่ำกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อยู่ระหว่างร้อยละ $15.4 - 199.8$ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีสัดส่วนของเงินทุนภายนอกต่อเงินทุนภายในของบริษัทมีค่ามากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนในแต่ละปีอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าปกติ

4.2 Policy Liability to Capital Fund

กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วน Policy Liability to Capital Fund ในแต่ละปีไม่สม่ำเสมอ อยู่ระหว่าง $0.174 - 9.873$ เท่า ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวโดยส่วนใหญ่มากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีความสามารถในการจ่ายค่าสินไหมทดแทนค้างจ่ายมากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย อย่างไรก็ตามอัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนในแต่ละปีต่ำกว่าเกณฑ์ปกติและอยู่ในเกณฑ์ปกติ

4.3 อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในแต่ละปีต่ำกว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อยู่ระหว่าง $0.046 - 0.844$ เท่า แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีหนี้สิน

ต่อผู้เอาประกันภัยที่จะไป ได้รับการคุ้มครองจากส่วนของผู้ถือหุ้นเต็มจำนวนมากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต

4.4 อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์

กลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ในแต่ละปีต่ำกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อยู่ระหว่าง 0.208 – 0.245 เท่า แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยมีสินทรัพย์ที่ลงทุนเพื่อกระจายความเสี่ยง และมีสภาพคล่องที่เพียงพอพร้อมต่อการชดใช้ตามภาระผูกพันภายใต้กรมธรรม์ที่ได้รับประกันภัยไว้มากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิต อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนในแต่ละปีอยู่ในเกณฑ์ปกติ

4.5 อัตราการจ่ายเงินปันผล

กลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราการจ่ายเงินปันผลในแต่ละปีอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย อยู่ระหว่างร้อยละ 2.6 – 10.9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มธุรกิจประกันชีวิตมีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้มากกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย อย่างไรก็ตาม อัตราส่วนดังกล่าวของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยต่างก็มีอัตราส่วนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

2. เพื่อเปรียบเทียบอัตราส่วน ทางการเงินระหว่างกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตกับกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย

2.1 อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีค่ามากกว่าถือว่าดีกว่า อธิบายได้ดังนี้

อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตไม่ดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ อัตรากำไรขั้นต้น อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น และอัตราการจ่ายเงินปันผล เนื่องจากค่าเฉลี่ยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$)

สำหรับอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตที่ดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย ได้แก่ อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ และ Policy Liability to Capital Fund เนื่องจากค่าเฉลี่ยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$)

2.2 อัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตและกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยที่มีค่าน้อยกว่าถือว่าดีกว่า อธิบายได้ดังนี้

อัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตไม่ดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย ได้แก่ อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ เนื่องจากค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$)

สำหรับอัตราส่วนทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตที่ดีกว่าของกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัย ได้แก่ อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้างรับ และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เนื่องจากค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significant) ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด ($\alpha = 0.05$)

3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย

3.1 ประเภทของธุรกิจประกันภัย

ธุรกิจประกันภัย ทั้งประเภทธุรกิจประกันชีวิต และประเภทธุรกิจประกันวินาศภัย มีอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานแตกต่างกัน กล่าวคือ ธุรกิจประกันภัยประเภทธุรกิจประกันชีวิตมีอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน และอัตราการจ่ายเงินปันผลที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ โดยอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากที่สุด (0.810) สำหรับธุรกิจประกันภัยประเภทธุรกิจประกันวินาศภัยมีอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ Policy Liability to Capital Fund อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ โดย Policy Liability to Capital Fund มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากที่สุด (2.678) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ประเภทของธุรกิจประกันภัยที่แตกต่างกันมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานแตกต่างกัน

3.2 ขนาดของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัย

ธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัย ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีอัตราส่วนทางการเงินที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานแตกต่างกัน กล่าวคือ

ธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็กมีอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน อัตราการจ่ายเงินปันผล อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็ก โดยอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดเล็กมากที่สุด (0.788) สำหรับ ธุรกิจ

ประกันวินาศภัยขนาดเล็กมีอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดเล็กโดยอัตรการหมุนของสินทรัพย์มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดเล็กมากที่สุด (0.676)

ธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลางมีอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราการหมุนของสินทรัพย์ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลาง โดยอัตรการหมุนของสินทรัพย์มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลางมากที่สุด (0.989) สำหรับธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลางมีอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และ Policy Liability to Capital Fund ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลาง โดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดกลางมากที่สุด (0.698)

ธุรกิจประกันชีวิตขนาดใหญ่มีอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ อัตรากำไรสุทธิ ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตขนาดใหญ่ โดยอัตรากำไรสุทธิมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตใหญ่มากที่สุด (0.890) สำหรับธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่มีอัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ Policy Liability to Capital Fund และอัตรการหมุนของสินทรัพย์ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดใหญ่ โดย Policy Liability to Capital Fund มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยใหญ่มากที่สุด (1.643)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ขนาดของธุรกิจมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิต และธุรกิจประกันวินาศภัยแตกต่างกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย สามารถ ถสรุปข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน พบว่า ธุรกิจประกันวินาศภัยขนาดเล็ก และธุรกิจประกันชีวิตขนาดกลาง มีอัตราส่วนทางการเงิน คืออัตรการหมุนของสินทรัพย์ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจมากที่สุด ดังนี้ ผู้ประกอบการจึงควรมีการบริหารสินทรัพย์ทั้งหมด เพื่อให้ธุรกิจมีประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งหมดเมื่อเทียบกับยอดขาย

2. อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนมี ผลกระทบต่อ ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ประเภทประกันชีวิตมากที่สุด ผู้ประกอบการธุรกิจประกันภัยควรมีการประเมินผลตอบแทนจากการลงทุน และบริหารการลงทุนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ธุรกิจมีรายได้จากการลงทุนระยะสั้นและการให้กู้ยืมเพิ่มมากยิ่งขึ้น

3. อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกัน ชีวิตขนาดเล็กมากที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการจึงควรให้ความสำคัญ คำนึงในเรื่องการวางแผน และ การสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้น เพื่อให้ผู้ถือหุ้น ได้รับผลตอบแทนที่สูง ซึ่งผลตอบแทนดังกล่าวอาจสะท้อนมาในรูปของราคาหุ้นที่เพิ่มขึ้น หรือการได้รับผลตอบแทนในรูปเงินปันผล อีกทั้งยังวัดความสามารถในการทำกำไรของกิจการอีกด้วย

5.2.2 ข้อเสนอแนะจากนักวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย สามารถสรุปข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย รวมถึงข้อจำกัดที่พบจากการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. เนื่องจากผู้ศึกษาต้องการศึกษาถึงการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย ในช่วงก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ แต่เนื่องจากงบการเงิน ปี พ.ศ. 2551 ยังไม่นำออกมาเผยแพร่ จึงขอแนะนำให้กับผู้ที่สนใจศึกษาในครั้งต่อไปทำการศึกษาถึงการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของธุรกิจ ในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ

2. งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย โดยปัจจัยที่นำมาศึกษา ได้แก่ อัตราส่วนทางการเงิน ประเภทของธุรกิจ และขนาดของธุรกิจ ซึ่งยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย เช่น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางการเมือง ปัญหาความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ เป็นต้น ดังนั้นในงานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ด้วย

3. การศึกษางานวิจัยครั้งนี้ข้อมูลที่นำมาทำการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จึงพบปัญหาและอุปสรรค กล่าวคือการใช้ข้อมูลจากงบการเงินเพียงอย่างเดียวไม่อาจสะท้อนถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจได้ทั้งหมด จึงควรศึกษาข้อมูลเชิงลึกประกอบเพิ่มเติมด้วย เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นต้น

รายการอ้างอิง

รายการอ้างอิง

- กนกกร ศุภกรินทร์. (2551). การวัดผลการดำเนินงานทางการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- กรมการประกันภัย. (2551). กลุ่มวิเคราะห์สถิติธุรกิจประกันภัย. [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.o-ic.or.th/stat_data/thai-version/Stat_of_NonLife_Yearly.htm
- กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์. (2550). รายงานประจำปี 2549. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์. (2550). 24 ปี กรมการประกันภัย. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การใช้ SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- จิรบุษ สันโดย. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานทางการเงินและรายการคงค้างของกิจการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวาล แพรัตกุล. (2549). แนวทางการเลือกใช้สถิติในการวิจัย. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://www.w-atpon.com/stat/statch60.htm> - 14k
- ชัชพร วงศ์เลิศวาที. (2547). การวิเคราะห์ความมั่นคงของบริษัทประกันวินาศภัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิตติวิทย์ ชัยวัฒน์ และชาญเดช เดชคง. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความต้องการซื้อประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจในประเทศไทย. วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ. 51(1): 13-28
- นงเยาว์ ตั้งศิริ. (2543). การวิเคราะห์ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจและอัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินที่มีผลต่อกลุ่มอุตสาหกรรมพัฒนาอสังหาริมทรัพย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- นราศรี ไวนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี. (2549). ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ทวีวัฒน์ ชื่นบานเย็น. (2548). ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทยก่อนและหลังวิกฤตเศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตรมหาวิทาลัยรามคำแหง.
- เทเวศประกันภัย. (2551). **วิสัยทัศน์ของบริษัท**. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://www.deves.co.th/services/information/insurancecol.asp>.
- ธวัชชัย งามสันติวงศ์. (2542). **หลักการและวิธีใช้คอมพิวเตอร์ในงานสถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ 21 เซ็นจูรี จำกัด
- บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน). (2550). **รายงานประจำปี 2550**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- บริษัท แอ็คเคาต์ติ้ง ทูเดย์ จำกัด. (2551). **การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน**. [ออนไลน์]. ได้จาก: http://www.accountingtoday.co.th/index.php?option=com_content&task=view&id=1883
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประชาชาติ. (2551). **เงินเพื่อฟุ้ง-ความเสียหายเพียบ จับตาประกันภัย "จีนเบี้ย" ครึ่งปีหลัง**. [ออนไลน์] ได้จาก: http://www.matichon.co.th/prachachat/prachachat_detail.php?s_tag=02fin08030751&day=2008-07-03&sectioned=0206
- เพชร ชุมทรัพย์. (2549). **หลักการลงทุน**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- ภาพร เอกอรรถพร. (2545). **อ่านงบการเงินให้เป็น**. กรุงเทพฯ: บริษัท หจก. เม็ดทรายพริ้นติ้ง.
- มัลลิกา บุญนาค. (2548). **สถิติเพื่อการวิจัยและตัดสินใจ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถัดดาวรรณ วัฒนโยธิน. (2545). **การวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันวินาศภัยที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- วรศักดิ์ ทูมมานนท์. (2547). **มิติใหม่ของงบการเงินและการวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: บริษัท ชรรมนิติ-เพรส จำกัด.
- วันเพ็ญ วสินารมณ. (2546). **วิเคราะห์รายงานการเงิน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัททริปเพิ้ล-เซเว่น มัลติเทค จำกัด.
- วิไลวรรณ มหาวิวัฒน์. (2547). **ความมั่นคงทางการเงินของกลุ่มธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิรดา นวลประดิษฐ์. (2551). **การใช้อัตราส่วนทางการเงินเพื่อวิเคราะห์งบการเงินสำหรับนักลงทุน**. *วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ*. 51(1): 29-41.

- ศิริชัย พงษ์วิชัย . (2547). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ . พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมาคมประกันชีวิตไทย. (2549). รายงานประจำปี 2549. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- สมาคมประกันวินาศภัย . (2551). ประกันแฉวงตรง ! กฎเหล็ก. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://www.thaigia.com/news/news100.html>
- สมาคมสถาบันการศึกษาการธนาคารและการเงินไทย . (2547). โครงการเรียนรู้ด้วยตนเองบัญชี - การเงินเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอราวัณการพิมพ์.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ . (2543). สถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ . พิมพ์ครั้งที่ 4. โรงพิมพ์เฟื่องฟ้า.
- สุรเทพ โลหิตกุล,บรรณาธิการ (2542). ประกันชีวิต 2001. กรุงเทพฯ: บริษัท เดอะ แรปปิด พรินท์ จำกัด.
- สันติ กิระนันท์ . (2546). ความรู้พื้นฐานการเงิน : หลักการ เหตุผล แนวคิด และการวิเคราะห์ . กรุงเทพฯ: บริษัท เฟื่องฟ้า พรินต์ จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย . (2550). หน้าที่ความรับผิดชอบ. [ออนไลน์]. ได้จาก: <http://www.oic.or.th/aboutus/>
- สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม . (2550). เครื่องมือคำนวณดัชนีอัตราส่วนทางการเงิน.[ออนไลน์]. ได้จาก: <http://app.sme.go.th/fincalc/home.do>.
- อรอนงค์ กัลยาณสิทธิ์ . (2546). การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- อดิศักดิ์ โมคศิริ . (2546). ปัจจัยที่มีผลต่อเบี้ยประกันภัยของธุรกิจประกันชีวิตในประเทศไทย . วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อภิชาติ พงศ์สุพัฒน์. (2550). การเงินธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: บริษัท โฟไมนิ่ง จำกัด.
- อัจฉริยา ปราบอริพ่าย . (2547). เทคนิคการวิเคราะห์สถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS : ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โอฬาร กลีบพุด . ผู้แปล. (2545). อ่างงบการเงิน แบบไม่จบบัญชี . กรุงเทพฯ: หจก. เม็ดทรายพรินต์ติ้ง.

Chao-Chun Leng and Ursina B. Meier. (2006). Analysis of multinational underwriting cycles in property-liability insurance. *Journal of Insurance and Risk Management* 7(2):146 -

- G.Ottaviani (ed.). (1999). **Financial risk in insurance**. Germany: Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2000
- Lasher. (2008). **Financial Management : A Practical Approach**. (5th ed.). China: C&C Offset Printing Co., Ltd.
- Melek Acar Boyacioglu, Yakup Kara, Omer Kaan Baykan. (2009). Predicting bank financial failures using neural networks, support vector machines and multivariate statistical methods: A comparative analysis in the sample of savings deposit insurance fund (SDIF) transferred banks in Turkey. **Journal of Finance** 36(2): 3355 – 3366
- Saiful Azhar Rosly and Mohd Afand Abu Bakar. (2003). Performance of Islamic and mainstream banks in Malaysia. **International Journal of Social Economics** 30(12): 1249 – 1265
- Shu-Hua Hsiao, Thou-Jen Whang. (2009). A study of financial insolvency prediction model for life insurers. **Journal of Risk and Insurance** 36(3): 6100 – 6107
- Trieschmann Hoyt Sommer. (2005). **Risk Management**. (12th ed.). United States of America: Courier Kendallville, Indiana

ภาคผนวก ก

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

อัตราส่วนทางการเงิน และสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

CR	= อัตราส่วนทุนหมุนเวียน
COP	= อัตราหมุนเวียนเบี้ยประกันค้ำรับ ปี
RR	= อัตราส่วนการรับประกันภัยต่อ
LR	= อัตราการจ่ายค่าสินไหมทดแทน
GPM	= อัตรากำไรขั้นต้น
ER	= อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการรับประกัน
ROI	= อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน
NP	= อัตราเบี้ยประกันรับสุทธิ
NPM	= อัตรากำไรสุทธิ
ROE	= อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น
ROA	= อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์
TAT	= อัตราการหมุนของสินทรัพย์
DE	= อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
PLTCF	= Policy Liability to Capital Fund
PE	= อัตราส่วนเงินสำรองต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
PA	= อัตราส่วนเงินสำรองต่อสินทรัพย์
DP	= อัตราการจ่ายเงินปันผล

ภาคผนวก ข

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อ
ผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย

	Y	CR	COP	RR	LR	GPM	ER
CR	-0.037	-	-	-	-	-	-
COP	-0.237*	-0.161	-	-	-	-	-
RR	-0.086	-0.234*	0.186	-	-	-	-
LR	-0.362**	-0.033	-0.117	0.582**	-	-	-
GPM	0.022	-0.997**	0.185	0.235*	0.027	-	-
ER	-0.511**	0.952**	-0.163	-0.267**	0.016	-0.940**	-
ROI	0.419**	-0.078	-0.117	0.042	0.119*	0.074	-0.096
NP	0.063	-0.057	-0.148	0.027	0.125	0.036	-0.063
NPM	0.443**	0.195	-0.063	-0.129	-0.335**	-0.208*	0.293**
ROE	0.119*	-0.001	0.033	0.096	0.039	0.006	-0.003
ROA	0.121*	0.027	-0.043	0.086	-0.011	-0.016	-0.430**
TAT	-0.692**	-0.194	0.024	0.221*	0.125	0.171	-0.215*
DE	0.115*	-0.062	-0.252*	-0.050	0.111	0.037	-0.069
PLTCF	0.112*	-0.054	-0.256*	-0.060	0.103	0.030	-0.061
PE	0.170	-0.055	-0.277**	-0.124	0.000	0.029	-0.068
PA	0.238**	-0.127	-0.428**	-0.126	-0.027	0.089	-0.152
DP	-0.116*	-0.019	0.066	-0.009	-0.023	0.019	-0.029

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย (ต่อ)

	ROI	NP	NPM	ROE	ROA	TAT	DE
ROI	-	-	-	-	-	-	-
NP	-0.195	-	-	-	-	-	-
NPM	-0.052	-0.043	-	-	-	-	-
ROE	0.215*	-0.837**	-0.036	-	-	-	-
ROA	0.069	-0.002	0.411**	-0.140	-	-	-
TAT	-0.297**	0.245*	-0.071	-0.001	0.408	-	-
DE	-0.052	0.915**	-0.066	-0.669**	-0.077	0.049	-
PLTCF	-0.069	0.935**	-0.052	-0.736**	-0.029	0.056	0.990**
PE	0.021	0.824**	-0.102	-0.538**	-0.172	-0.014	0.972**
PA	0.041	0.492**	-0.138	-0.167	-0.162	0.299**	0.612**
DP	0.521**	-0.052	0.003	-0.002	0.025	-0.086	-0.058

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสัมพันธ์ต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจประกันภัย (ต่อ)

	PLTCF	PE	PA	DP
PLTCF	-	-	-	-
PE	0.948**	-	-	-
PA	0.608**	0.672**	-	-
DP	-0.549**	-0.452**	-0.119*	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประวัติผู้เขียน

นางสาวชลิตา แควกลาง เกิดเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2527 สถานที่เกิด อำเภอลำปาง จังหวัดนครราชสีมา ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 111 หมู่ 1 ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอลำปาง จังหวัดนครราชสีมา

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (การเงินและการธนาคาร) คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เมื่อปี พ.ศ. 2550 จากนั้นได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในปีการศึกษา 2550